Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

یا پیغمبر کافرلریله و منافقلریله جهادائتگینن ،واونلاراشدت
عمل نشان وئر ،اونلارین‌مسکنی‌جهنم‌دیر کەچوخ پیس منزلگاهدیر.
(۷۳) اونلار آند ایچیرلر که هیچ سؤز دئممیبلر ، بیر صورتده که
اونلار کفر کلمه‌سی دانیشیبلار و اسلام گتیرندن سونرا کافراولوبلار
(دشمن لیگه) همت ائدیب و چالیشدیلار ولی موفق اولمادیلار ،
اونلار عوض بوکه الله ئوز فضلیندن وپیغمبراونلاری‌غنی (وهدایت)
ائدیب ، شکر ائدەلر ، دشمن لیک و انتقاد ائتدیلر ، ایندی‌اگرتوبه
ائدیب‌قئییدەلرگئنه‌اونلار اوچون‌یاخشیدیرولی‌اگر اوز دؤندرەلر ،
الله اونلاری دنیا و آخرتده درد آرتیران عذابیله مجازات ائدر و
یئر اوزونده اونلار اوچون دوست‌ومددچی اولماز. (۷۴) اونلاردان
واردر که اللهایله عهد باغلادی که اگر الله ئوز فضلیندن اونا وارو
مال یئتیره ،حتما "صدقه (وزکات) وئریب (و پیغمبری قلبا "تصدیق
ائدر) و صالح انسانلاردان اولار. (۷۵) اما وقتیکه اللهئوزفضلیندن
(مال و نعمت) اونلارا نصیب ائتدی ، بخل ائتدیلر (و واجب حقی
وئرمەدیلر) واوزدؤندردیلر اوحالدا که اعتراض ائدیردیلر. (۷۶)
پس بخلون نتیجه‌سی اونلارا بو اولدی که اورەکلرینه نفاق دوشدی
(و منافق اولدولار) تا اوگونه کیمی که بخلون جزاسینی گؤرەلر ،
اوسببه‌کەخلاف‌وعدەاولدولارالله‌اواوسببه که یالان دانیشیردیلار.
(۷۷) آیا منافقلر بیلمیرلر که الله تعالی اونلارین باطن لریندن و
سرّی سؤزلریندن آگاهدیر؟وبیلمیرلرکه الله غیبلری چوخ بیلندر؟
(۷۸) او منافقلر که عیب و ایراد توتورلار ، صدقه وئرن مؤمنلره و
مسخره ائدیرلر او مؤمنلری که آز مال لاریندان ، صدقه وئریرلر ،
الله اونلاری ، مسخره لرینه گؤره مجازات ائدر و اونلار اوچون‌درد
آرتیران عذاب آمادەدیر. (۷۹)

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

(یا پیغمبر) اگرسن اونلارا باغیشلاتماق ایستیه‌سن و یا ایستمیه‌سن و اگر یئتمیش دفعه باغیشلانماق ایستیه‌سن اللها ونلاری باغیشلامیاجاق چونکه‌اونلار اللها و پیغمبره (فسق ایله) کافراولوبلار واللـه‌تعالی فاسق جماعتی هیچوقت هدایت ائلمز. (۸۰) اومنافقلر که‌راضی وخوشحال اولدولارکه جهاد حکموندن و پیغمبرین امریندن تخلف ائدیلر و کراهتلری وارایدی که الله یولوندا مال و جان‌ایله جهاد ائدەلروموٴمنلرەدن ئییر دیلرکه‌بو ایسسی‌هوادا‌جهادا گئتمەیین، اونلارا دئگینن که جهنم اوتونون ایسسی‌سی بو ایسسی‌دن چوخ شدتلیدیر اگر اونلار آنلایب دوشونه‌لر. (۸۱) ایندی اونلار گرک (دنیاده) آز گوله‌لر و چوخ آغلیالار چونکه‌ئوزعمل‌لری‌نین جزاسینا یئتیشه‌جکلر. (۸۲) و اگر الله سنی (مدینه‌ده) منافقلــردن بیر عده‌سینین یانینا قئیتره و اونلار سندن جهادا چیخماق اجازه‌سی ایستیه‌لراونلارا دئگینن، سیزابدا "منیله‌برابر جهادا چیخمیاجاقسیز ومنیله‌برابردشمنلریله دعواائتمیه‌جکسیز چونکه اول دفعه‌سیزایدیز که ائوده قالماغا راضی و خوشحال اۏلدوز، پس ایندی ئوزیئریزده اوتوروب قالین. (۸۳) و ابدا" اونلارین هیچ بیری‌نین، ئولوسونه نماز (میت) قیلما و اونلارین قبرلری اوستونده (دعایا) توقف ائتمه‌گینن، چونکه اونلار اللـها و پیغمبره کافر اولدولار و ئولدولر او حالدا که فاسق ایدیلر. (۸۴) اونلارین اموالی و اولادی سنی تعجبه‌گتیرمه‌سین، چونکه الله ایستیری منافقلری دنیاناشایشیندا، همانلارین وسیله‌سیله عذاب ائتسین و جانلاری چیخسین اوحالدا که کافردیلر. (۸۵) و زمانیکه بیر سوره نازل اولدی که اللـها ایمان گتیرین واونون پیغمبریله‌برابر جهاد ائدین، منافقلرین دولتلی‌لری اذن ایستمیب، دئدیلر که بیزدن ال گۆتور، قوی بیــز ائوده قالانلاریله قالاق. (۸۶).

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

اونا راضي اولدولار كه ائوده قالانلاريله قالالار . اونلارين اورەگلرينه مهر (باطل) ورولدي تا حقيقتي آنلامايب ودوشونمەسينلر .

(۸۷) اما پيغمبر واو كسلري كه ايمان گتيريبلر ، اونونلا برابر ماللاريله و جانلاريله جهادا حاضر اولدولار ، بوتون ياخشي‌ليقلار اونلار اوچوندور و هامانلار سعادت اهليدير . (۸۸) اللها ونلارا اوچون بهشت باغلاري آماده ائديب كه ايچلريندە چايلار و سولار آخير و هميشەليك اوردا ياشياجاقلار ، بوئوزي بُيوك سعادتدير . (۸۹) چؤل عرب‌لريندن اونلاركه گليب سندن معذرت ايستەديلرو اجازه ايستيرلر كه جهاددان معاف اولالار و اوكسلري كه اللها وپيغمبره يالان دئديلر وجهاددان گئري قالديلار بوايكي طايفەنين كافرلريندەرد آرتيران عذاب يئتيشەجك .

(۹۰) ضعيفلر و مريض لر اوچون و او كسلر اوچون كه بيرزاد تاپا بيلميرلر خرج ائدملر ، گناه دئيل جهاددان قالالار واگر اونلار اللها و پيغمبره خاطر خلقي نصيحت ائديب و هدايت ائدملر . و صالح انسانلار اوچون بو يولون زحمتي يوخدور . (جهاد ثوابي وئرر) و اللە باغيشليان و رحم ائدندير . (۹۱) و او كسلر اوچون گناه دئيل كه سنون يانيوا گليب وسيله ايستەديلر تا جهادا گئتسينلر و سن دئدين كه منيم و سيلم يوخدور تا سيزه كمك ائدم و اونلار ناچار قئييتديلر اوحالدا كه گؤزلري ياش توكوردي و غمگين ايديلركه نييه سفر خرجي و وسيلەسي تاپا بيلميرلر . (۹۲) تكجه او كسلر اوچون مذمت يولي واركه دولتلي‌ديلر و سندن اجازه ايستيرلر كه (آرواد او شاقلاريله) ائولريندە قالالار (و جهادا گئتميەلر) اللە اونلارين اورە گلرينه مهر (باطل) ووردي تا حقيقتي بيلميەلر . (۹۳) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

وقتیکه‌سیز (تبوک‌ساواشیندان ساغ سلامت مدینمیه) قئییتندیز ،
منافقلرسیزدن معذرت ایستیه‌جکلر .اونلارادئیرسن که بیزدن معذرت
ایستمه یین ،بیز داها سیزه ایناناماروق ، الله سیزین خبرلریزی بیزه ،
خبر وئریب و تئزلیگیله الله و اونون پیغمبری ، سیزین عمل لریزی
آشکارا سالاجاق سونرا گیزلین لری و آشکارلاری بیلن اللهین یانینا
قئییدرسیزواللەسیزین اعمالیزی ومجازاتیزی‌سیزه خبر وئرر . (۹۴)
اونلار سیزه آند ایچه جکلر که تخلف‌لریندن صرفنظر ائده‌سیز (سیز
ایناناماین) و اونلاردان اوز دؤندرین که اونلار نجس و خبیث
جماعتدیلرواونلارین یئرلری‌جهنم دیرو جهنم اونلارین عمل‌لری‌نین
جزاسی . (۹۵) اونلار سیزه آند ایچیرلر تا سیزی ئوزلریندن راضی
ائده لر .اگر سیز مؤمنلر اونلاردان راضی اولاسیز ، الله هیچوقت
فاسق و گناهکار جماعتدن راضی اولمیاجاق . (۹۶) چؤل عرب‌لری
کفرده و نفاقدا (و جهل ده شهر عرب لریندن) شدتلی و بترديلر
ویئری واردرکهاللهین احکامی‌نین حدودینی‌که پیغمبره گؤندریب ،
بیلمیه‌لر (ولی شهر اهلی‌نه‌گرک) و الله تعالی بیلن وحکمتلیدیر .
(۹۷) منافق چؤل عرب‌لریندن واردر که جهادا ، مصرف ائندیگی
مالی ئوزلرینده ضرر و جریمه حساب ائدیرلر و سیزین اوچون پیس
حادثه‌لره و پیس اولایلارا ، منتظردیلر و او حالدا که پیس اولایلار،
اونلارین ئوزلری اوچوندر و الله تعالی ائشیدندیر (اونلارین
سؤزلرینی) و بیلندر (اونلارین نیت و قصدلرینی) (۹۸) چؤل
عرب‌لریندن واردیلار که اللها وآخرت گونونه ایمان گتیریبلر و
جهادا مصرف ائندیگی مالی ،اللهایاخین اولماق‌بیلیرلر وپیغمبرین
خیر دعاسین تمنا ائدیرلر ، بیلین و آگاه اولون که پیغمبرین‌دعاسی
و اونلارین صدقه و انفاقلاری ، اللها یاخین اولماقدیر ، الله تعالی
اونلاری ئوز رحمتینه داخل ائدر . البته الله باغیشلیان و رحم
ائدندیر . (۹۹) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

اونلار که صدر اسلامدا مهاجرلردن و انصاردان ایمان گتیرمکده
قاباغا دوشدولر وا و کسلر که یاخشیلیق ایله اونلاردان تبعیت ائتدیلر ،
الله اونلاردان راضیدیر و اونلاردا اللهدان راضیدیلار ، اللها ونلار
اوچون بهشت باغلاری آماده ائدیب که ایچلریندە چایلار و سولار
آخیر و همیشه‌لیک اوردا یاشییاجاقلار ، حقیقتده بُیوک سعادت و
ثواب بودر (۱۰۰) و سیزین اطرافیزدا (مدینه‌نین اطرافینده) اولان
عربلردن بیر عده‌سی منافقدیلر و مدینه اهلیندن بعضی‌لری منافق
و نفاقدا ثابت دیلر ، سیز اونلاری تانیمیرسیز ولی بیز اونلاری
تانیریق ، اونلاری ایکی دفعه عذاب ائدجمییک ، سونرا بُیوک عذابا
ساری قئییدرلر . (۱۰۱) واونلاردان بعضی‌لری ئوزگناهلارینا اعتراف
ائتدیلر و یاخشی عمل لرینی ، پیس عمل ایله قاریشدیردیلار . امید
وار که الله اونلارین توبه‌سین قبول ائتسین . البته الله باغیشلیان
و رحم ائدندیر . (۱۰۲) (یا پیغمبر) اونلارین اموالیندان (فقط)
صدقه و زکاتین آلگینن تا اونون سبیله پاک اولوب و تزکیه نفس
تاپسینلار و اونلار اوچون خیر دعاسی ائتگینن ، سنون دعان اونلارا
تسکین واورەگ آرامیدیر و الله تعالی ائشیدن و بیلندر . (۱۰۳) آیا
بیلمیرلر که الله تعالی بندەلریندن توبه‌نی قبول ائدر و صدقاتی
آلار؟ (انسان صدقه وئرندە مالی اللهین الینه دگر) و البته الله
چوخ توبه‌قبول ائدن ورحم ائدندیر . (۱۰۴) (یا پیغمبر) دئگینن ،
سیز هر ایش گؤرمسیز ، الله اونی گؤرور و پیغمبر و مؤمنلر اوناآگاه
اولارلار ، سونرا گیزلین لری و آشکارلاری بیلن اللهین طرفینه
قئییدرسیز تا سیزی (خیر و شر) عمل لریزدن ،آگاه ائدیب وجزاسینا
یئتیرسین . (۱۰۵) و بعضی لری واردیلار که اونلارین ایشی اللهین
مشیّتینه و ارادەسینه قالیب . الله اونلاری یا (عدل ایله) عذاب
ائدر یا اونلاری (ئوز کرمیندن) باغیشلار و الله تعالی بیلن و
حکمتلیدیر . (۱۰۶) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

و او کسلری که مسلمانلارین ضررینه، مسجد قاییردیلار و مقصودلاری کفر و مؤمنلرین آراسینا نفاق و آیریلیق سالماق ایدی و پیغمبرین قدیم دشمنی و محاربینه منتظرایدیلر، بونونلا بئله آند ایچیرلر که یاخشیلیقدان سوای آیری بیر منظوریمیز یوخایدی‌والله شاهددیر که اونلار یالان دئییرلر. (۱۰۷) (یاپیغمبر) ابدا" اورا آیاق قویماگینن واومسجد (قبا) کهاول بنااولان گوندن تقوی پایه‌سی اوستونده بنا اولوب، حق دیر که اوندا دوروب نماز قیلاسان، او مسجدده کیشیلر واردرکه دوست توتورلار پاک اولالار والله پاک اولانلاری چوخ دوست توتار. (۱۰۸) آیا او کسی که تقوی پایه‌سی اوستونده و اللـها خاطر مسجد بنا ائدیر و اللـهین رضاسینی ایستیر یاخشیدیر یا او کسی که سئل گاه کناریندا بنا ائده که تئز خراب اولاندیر و آخر او بنا پایه‌سیندن جهنم اوتونا توکولر (البته اونون بانی لری و ظلم‌ایله‌آباد اولان عدل ایله ویران اولار) و اللـههیچ وقت ظالم‌جماعتین رهبری‌اولماز. (۱۰۹) او مسجدی که اونلار (کفر و نفاقیله) بنا ائدیبلر، اونلارین اوره‌کلریندن شک‌وشبهه‌نی آپارماز مگراونلارین اوره‌کلری‌تکه ـ تکه‌اولا و اللـمتعالي بیلن و حکمتلیدیر. (۱۱۰) حقیقتده الله تعالي مؤمنلرین جانلارین ومال‌لارین‌سانتین آلدی اونلار اللـه یولوندا جهاد ائدیرلر که دشمنلری ئولدورەلر ویا ئوزلری شهید اولالار و بو وعده، اللـه اوچون حق دیر و عـهددیرکه توراتدا و انجیلده و قرآندا یازیلیب و اللـهدان چوخ وفاائدن‌ئوز عـهدینه کیمدیر؟ پس بشارت‌اولسون بو آلیش وئریشیزه‌کهائدیبسیز، بوعـهد باغلاماق، بُیوک سعادته و ثوابه یئتیشمکدیر. (۱۱۱).

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

(مؤمنلرین صفاتی بونلاردیر) توبه ائدندیلر، عبادت ائدندیلر، حمد وشکر ائدندیلر، اوروج توتاندیلار، رکوع وسجود ائدندیلر، خلقی یاخشی ایشلره تشویق و پیس ایشلردن منع ائدندیلر و اللهین (احکامین) حدودینی حفظ ائدندیلر (یا پیغمبر) بشارت وئرگینن ایمان گتیرنلره. (۱۱۲) پیغمبره و اوکسلره که ایمان گتیریبلر جایزدئیل که اللهدان، مشرکلر اوچون باغیشلانماق ایستیهلر، حتی اگر اونلارین یاخین فامیللریندن اولسا، اوندان سونرا که اونلارا معلوم اولدی که او مشرکلر جهنم اهلیدیلر. (۱۱۳) ابراهیم پیغمبرکه آتاسینا، اللهدان باغیشلانماق ایستهدی، او وعدهیه خاطرایدی که اونا وئرمیشدی چون اونا آشکار اولدی که آتالیغی اللهین دشمنیدیر، اوندان اوزاق اولدی البته ابراهیم ئوزی چوخ اورهگی نازک و مهربان ایدی. (۱۱۴) وقتیکه الله بیر جماعتی هدایت ائتدی، اونلاری داها ضلالته سالماز تا اونلارا معلوم ائده کمنمزادان گرک پرهیزائده لرمسلما " الله هرزادا عالمدیر. (۱۱۵) حقیقتده گوئیلرین ویئرین ملکی و حکومتی الله اوچوندور، دیریلدی و ئولدوری و سیزین اوچون اللهدان سوای دوست وصاحب اختیار و کمک ائدن یوخدور (۱۱۶) حقیقتا " الله تعالی پیغمبره و مهاجرلره وانصاره و او کسلره که چتین ساعتده (و برک موقعیتده) پیغمبردن تبعیت ائتدیلر، باغیش ائتدی اوندان سونرا که اونلاردان بیر عدهسینین قلبی (جهاددان) بی میل اولموشدی گئنه الله اونلاری باغیشلادی. البته الله اونلارا مهربان و رحم ائدندیر. (۱۱۷).

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

اللەتعالی باغیشلادی او اوچ نفری کە (تبوک ساواشیندان) تخلف ائتمیشدیلر و بئر اوزی اوگنیش‌لیکدە اونلارا ،دار گلدی و ئوز ئوزلریندن تنگەگلدیلر و بیلدیلر کە اللهین غضبیندن ، اونون ئوزونە پناه آپارماقدان سوای ،بیرپنا میوخدور . سونرا الله اونلاردان صرفنظر ائتدی تا توبە ائدەلر ، حقیقتدە اللەدر توبەنی چوخ قبول ائدن و (بندەلرینە) رحم ائدن . (١١٨) ای او کسلری کە ایمان گتیریبسیز ! اللەدان قورخون و (همیشە) دوغری دانیشانلاریلە اولون . (١١٩) اهل مدینەیە و اونون اطرافیندا اولان چوئل عربلرینە جایز دئیل کەاللهین پیغمبری امریندن تخلف ائدەلر و یا اونون خلاف میلیجە رفتار ائدەلر .بو اوناخاطردرکە هیچ‌سوسوزلوق‌وآجلیق و یورغونلوق ، اللەیولوندا گوءرمزلر ، وهیچقدم‌کەکافرلری‌غضبناک ائدە گوءتورمزلر ، و هیچ‌صدمەدشمنلرە‌یئتیرمزلر ،مگراونلارا‌اوچون صالح عمل یازیلمیش اولار . مسلما " الله تعالی یاخشی عمل صاحبلرین اجرینی آرادان آپارماز . (١٢٠) و هیچ مالی ، آز اولا یا چوخ (اللە یولوندا) مصرف ائتمزلر ، وهیچ منزل یولی کئچمزلر ، مگر اونلارین اعمالینایازیلمیش اولار تا اللەاونلارا ،عمل‌لریندن چوخ‌یاخشی‌جزای خیر وئرە . (١٢١) موءمنلر اوچون جایز دئیل کە (ساواشا) هامیسی بیردن چیخیب گئدەلر و پیغمبری یالقوز قویالار (و مرکز اسلامدا هیچکس‌قالمیا) پس گرک‌اونلارین هرطایفەسیندن‌نئچەنفرقالالارتادینین‌احکامینی ئورگنیب و ئوز طایفەلری‌قئییدندن‌سونرا ،اونلارا تعلیم وئرەلر و اونلارا اخطار ائدەلر . اولاکەاونلار قورخوب و(خطالردن) اوزاق‌اولالار (١٢٢) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

ای او کسلری که ایمان‌گتیریبسیز ، (اول) یاخینداکی کافرلریله ساواشین ، اونلار گرک سیزده شدت عمل تاپسینلار و بیلین که الله همیشه پرهیزکارلاریله دیر . (۱۲۳) و زمانیکه بیر سورهٔ نازل اولدی ، منافقلردن واردر که دئییر : بو سوره سیزین هانکی بیریزه ایمان آرتیردی ؟ اما اوکسلری کهایمان‌گتیریبلر ،اونلارین ایمانینی آرتیریر و اونلار بیر بیرینه بشارت وئریب و خوشحال اولورلار . (۱۲۴) و اما او کسلری که اورهکلری مریض‌دیر ، اونلارین نجس‌لیگینه ، نجس لیک آرتیردی‌و ئولدولر اوحالداکهکافریدیلر . (۱۲۵) آیا منافقلرگوٚرمیرلر کههرئیلد مبیرـ ایکی‌دفعه امتحان اولونورلار ؟ سونرا توبهائتمیرلر ؟ و (اللـهین‌نعمتلرین‌واحکامین) یادلاریناگتیرمیرلر ؟ (۱۲۶) و زمانیکه بیر سوره نازل اولدی ، اونلاردان بعضی‌لری (اشارهایله) بیر بیرینه باخیب دئییرلر : آیا سیزی بیر نفر گوٚردی (اگر متوجه اولمادیلار قالخین گئدک) سونرا هامیسی دوٚنوب گئدرلر . اللهدا اونلارین اورهکلرین دوٚندری (و ایمان نوروندان محروم ائدر) چونکه اونلار بیرجماعتدیلرکه آنلامیرلار (و ایستمیرلر آنلیالار) (۱۲۷) حقیقتده سیزین ئوزوزدن سیزین اوچون پیغمبرگلدی ، سیزین ، ایمان‌گتیرمه‌مگیز ، اونا چوخ چتین‌و آغیردیر و او سیزین ایمان گتیرمگیزه چوخ حریص و مشتاقدیر و ایمان گتیرنلره مهربان و رحم‌ائدندیر . (۱۲۸) (یا پیغمبر) اگراونلار (قبول ائتمیب و) اوز دوٚندردیلر دئگینن : الله تعالی منه کفایت ائدر ، اوندان سوای هیچ معبود یوخدور ، من اونا توکل ائتمیشم و او بُیوک عرشین پروردگاری‌دیر . (۱۲۹) .

۱۰ـ یونس سوره سی | ۱۰۹ ـ آیه
۱۲ـ بعثت‌ئیلی | ۱۸۳۲ ـ کلمه

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

باغیشلیان رحم ائدن تانری آدینا

الر (قرآنین رموزیندن و اسراریندن دیر) بودر حکمتلی کتابین
آیه‌لری (۱) آیا خلق تعجب ائتدیلر که بیز وحی ائتدیک بیر کیشیه
اونلاردان که خلقی (قیامت عذابیندان) قورخوت و بشارت وئرگینن
ایمان گتیرنلره کم‌پروردگارین یانیندا اونلارین دوغری مقاملاری و
گوزل اَجرلری وار و کافرلر دئدیلر: که بو شخص آشکارا جادوگردیر
(۲) حقیقتده سیزین پروردگاریز، اللهدر که گوی‌لری ویئری آلتی
گونده (مدت‌زماندا) یاراتدی. سونرا عرشه توجه ائتدی (خلقین
و خلقتین) بوتون ایشلرینه‌تدبیر قیلار و هیچ شفاعت ائدن یوخدور
مگر اونون اِذنیندن سونرا، بودر سیزین اللهیز که پروردگاریزدیر.
پس اونا عبادت ائدین آیا متذکر اولمورسوز؟ (۳) سیزین هامیزین
قایداجاق یولوز اونا ساری‌دیر، اللهین وعده‌سی حقدیر. حقیقتده
اودر که خلقی اولدمیوخدان وجوده گتیریر وسونرا ئوز طرفینه‌قئیتریر
تا عدالتیله جزا وئره او کسلره که ایمان گتیریبلر و صالح عمل انجام
وئریبلر و او کسلر اوچون که کافر اولدولار، کفرلری مقابلینده قاینار
سو و درد آرتیران عذاب وار. (۴) اواللهی که گونی گوی‌ده‌ایشیقلی
قرار وئردی و آیی نورسالان و اونا منزل‌لر تعیین ائتدی تا ئیل‌لرین
سانین و حسابین بیله‌لر. اللهتعالی‌بونلاری‌یاراتمادی مگر حق‌ایله،
اللهئوز آیاتین اهل علم و بیلن‌لر اوچون مفصلا" بیان ائدیر (آیه‌لر
و نشانه‌لر خلقتده اهل علم اوچون تفصیل وئریلیر) (۵) حقیقتده
گئجه‌و گونوزون اختلافینداو هرزاددا که‌الله تعالی گوی‌لرده‌ویئرده
خلق ائدیب علامتلر و نشانه‌لر، اهل تقوی اوچون آشکاردیر. (۶).

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

البته‌او کسلر که‌بیزیم‌لقاء میزه (گوء روشومیزه)امیدلری‌یوخدور (آخرت‌معتقد دئیل‌لر) و دنیا باشایِشیناراضی اولوب و اونا اطمینان ائدیرلر، و او کسلری که بیزیم آیاتِمیزدن غافل و بی‌خبردیلر. (۷) اونلارین یئرلری، ائتدیگی عمل‌لرین مقابلینده، جهنـم اوتیدیر. (۸) و او کسلری که ایمان گتیریبلر و یاخشی اعمال انجام وئریرلر، پروردگار اونلاری، ایمانلارینا سبب، نعمتلی‌بهشت‌باغلاریناهدایت ائدر که ایچلریندە چایلار و سولار آخیر. (۹) موءمنلرین‌سوزلـری بهشتده بودر (که دئیرلر:) بارالـها، سن پاک و منزّەسن. وتحیّتـ لری اوردا سلام در. و آخر سوءزلری بودر: حمد اللـهاکه‌عالم‌لرین پروردگاریدیر. (۱۰) واگراللـه‌تعالـی‌خلقین‌خیردعاسین مستجاببینده تلـه‌سن کیمی، شر دعالریندە تلـه سئیدی، مسلما "اونلارین‌هامیسی، هلاک اولاردیلار، ولی بیز او کسلری که بیزیم‌گوء روشومیزه امیدلری یوخدور (وآخرت‌معتقد دئیل‌لر) ترک ائدەریک تا ئوز طغیانلاریندااو کفرلریندە حیران‌قالالار. (۱۱) و زمانیکه‌انسانا بیرضرر وزیان(جانی ومالی)یئتیشدی، او حالداکه بیریانی اوسته یاتیب یاا‌گله شیـب یا آیاق‌اوستەدوروب، بیزی‌کمگه چاغیرار. وقتی که بیز او ضرری اوندان گوءتوردوک، ائیلـەگئدر که دئیەسن اصلا" بیزی او ضرردن اوتری که اونایئتیشمیشدی، کمگه‌چاغیرمایب، هابئلـه زینت‌وئریلمیش‌اولدی، اسراف ائدنلر اوچون، اونلارین پیس عمل‌لری. (۱۲) و بیز سیزدن قاباق‌قوم‌لری و‌ملت‌لری وقتیکه ظلمه مرتکب اولدولار، هلاک‌ائتدیک و اونلار اوچون پیغمبرلر آشکار دلیل‌لر و حجت‌لریلـه گلدیلر، ولی اونلارایمان‌گتیرن‌دئیل دیلر، بو جهتە بیز مجرم و گناهکارجماعتی مجازات‌ائدیریک. (۱۳) اونلاردان سونرا، سیزی اونلارین یئریندە قرار وئردیک تا گوءرەک سیز نئجه عمل ائدەجکسیز (ونه ایشلرگوءرە جکسیز). (۱۴).

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

وزمانیکه‌بیزیم‌آیدین آیه‌لریمیزا‌ونلار‌ا‌وچون تلاوت ا‌ولوندی ،
ا‌وکسلری که‌بیزیم (قیامت) گؤ‌روشومیزه امیدلری یوخ ایدی دئدیلر:
آیری قرآن‌بوندان‌سوای‌گتیرگینن‌یابونی دگیشدیر ، ا‌ونلارا‌دئگینن .
منه یئتیشمز که ئوز طرفیمدن ا‌ونلاری دگیشدیرم .من تابع‌ا‌ولمارام ،
مگر ا‌وزادا که الله طرفیندن منه وحی ا‌ولوبدی حقیقتا " من بیوک
گونون عذابیندان قورخورام که‌عصیان ائدم . (۱۵) دئگینن : اگرالله
ایسته‌سئیدی ، من بو قرآنی سیزه‌ا‌وخومازدیم و سیزی ا‌وندان آگاه
ائتمزدیم ، من که بوندان‌قاباق بیر عمر سیزیله صرف ائتمیشم پس
نییه عاقلانه فکر ائتمیرسیز؟ (۱۶) ظالم‌راق ا‌و کسدن کیمدیرکه‌اللها
افتراو‌یالان نسبتی‌وئره؟یا ا‌ونون آیاتین تکذیب ائده؟ مسلما "الله،
ظالملره و گناهکارلارا نجات وئرمز . (۱۷) اللهدان سوای بیرزادلارا
عبادت ائدیرلر که ا‌ونلارا ضرر یا نفع یئتیره بیلمرلر و دئییرلر که
بونلار الله یانیندا بیزدن شفاعت ائدندیلر .ا‌ونلارا دئگینن ، آیا
اللها‌خبروئریرسیز ،ا‌وبتلرین شفاعتیندن که‌الله بیلمیر ،نه‌گؤیلرده
و نه یئرده؟ (بیر بئله زاد یوخدر) پاک و ا‌وجادر الله ا‌وزادلاردان
که ا‌ونا شریک قرار وئریرلر . (۱۸) مخلوق (ا‌ول خلقتده) تماما " بیر
امتیدیلر ، سونراا‌ختلاف‌تاپیب‌فرقه‌فرقه‌ا‌ولدولار . و اگرپروردگارین
طرفیندن ا‌ولان سؤز و حکم سابقده صادر ا‌ولمیابدی (که‌ارادده
ائدیب امتحان ا‌وچون خلقه مهلت وئره) حتما " ا‌ونلارین آراسیندا
ا‌ولان اختلافاتا (کافرلرین هلاکیله) خاتمه وئرردی . (۱۹) ودئییرلر
که نییه پیغمبره پروردگاری طرفیندن معجزه گلمدی؟ (که خلقی‌ایمانا
مجبور ائده) ا‌ونلارا دئگینن : بوندان غیر دئیل که غیب فقط الله
ا‌وچوندر ، پس منتظر ا‌ولون و منده سیزیله منتظرلردنم . (۲۰) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

و زمانیکه بیز ، خلقه ضرر یتیشندن سونرا ، رحمت دادیرديق ؛ آیا گرک اوندا بیزیم آیاتیمیزه مکر و حیله ائدهلر؟ اونلارا دئگینن؛ الله قادردیر سرعتیله اونلارا مکر و عذاب ائده مسلما " بیزیم مامورلاریمیز اونلارین مکر و حیلهلرین یازیرلار . (۲۱) او اللهی که سیزی قورولوقدا و دریالاردا سیر ائتدیریر ، تا زمانی که گمیده سیز و ملایم یئل ایله حرکت ائدیرسیز ، خوشحال سیز ، بیردن .تندیئل اَسیب و گمینی هرطرفدن خطره سالا و ئوزوزی هلاکتده گؤرهسیز ، اوندا اللهی دینیزده خالص اولان حالدا چاغیرارسیز که بارالها ؛ اگر بیزی بو خطردن نجات وئرهسن ، حتما " سنه شکر ائدنلردن اولاریق . (۲۲) ائیلهکه بیز اونلارا نجات وئردیک ، اوندا یئرا وزونده ناحق یئره ظلم ائدیرلر . ای مخلوق‌بوندان غیر دئیل که سیز دنیا حیاتینین متاعنا گؤره ، ئوزوزه ظلم ائدیرسیز ، سونرا بیزه ساری قئییده‌جکسیز . اوندا بیز سیزه جزا وئرمکایله پیس عمل‌لریزی سیزه خبر وئره‌ریک . (۲۳) بوندان غیر دئیل که دنیا یاشایشی‌نین مثلی سو کیمیدیر که گؤیدن نازل ائدیریک ،تااونون وسیله‌سیلد جوربجور گؤرَنتیلر ،یئردن چیخالار ،اونلاردان کهانسانلار و حیوانلاریئییرلر، تا زمانیکه یئر اوزی گؤزل لنیب وبَزه‌نه ، و اهالی گمان ائدرلر که اونلارا قادر و متصرف دیلر ، بیردن بیزیم فرمانیمیز گئجه چاغی یا گونوز یئتیشیب و اونلارین هامیسین بیچیلمیش قرار وئره ، ائیلهکه دئیه‌سن دونکی گون ،اورداهیچ زادیوخ ایدی ، هابئله بیزآیاتیمیزی عاقلانه فکرائدن جماعت اوچون ، مفصلا " بیان ائدیریک . (۲۴) و الله تعالی (خلقین هامیسین) سعادت ائوینه چاغیریر و هر کیمی ایستیر دوز یولا هدایت ائدیر . (۲۵) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

یاخشی عمل ائدن کسلره یاخشیلیق و آرتیق عوض واردر،
اونلارین اوزلرینه هیچوقت قارالیق و ذلّت توزی یئتیشمز ، اونلار
بهشت اهلیدیلر و همیشه‌لیک اوردا یاشییاجاقلار. (۲۶) واوکسلری
که پیس عمل‌لره مرتکب اولدولار ، اونون قدریجه مجازات اولارلارو
برک ذلّته دوشرلر ، اونلاری اللهین عذابیندان حفظ ائدن اولماز ،
اونلارین قارااوزلری دئیه‌سن بیر پارچا ظلمت گئجه‌سیندندیر .اونلار
جهنم اونونون اهلیدیلر و همیشه‌لیک اوردا قالاجاقلار. (۲۷) و
اوگونی که بیز اونلارین هامیسین جمع ائده‌ریک ، سونرا مشرکلره
دئیه‌ریک: سیز و شریکلریز ئوز یئریزده دورون! سونرادان اونلارین
آراسینا آیریلیق سالاریق و شریکلر (بتلر) دئیرلر: سیزتکجمبیزه
عبادت ائتمیردیز. (۲۸) بیزیله سیزین آرامیزدا اللهین شاهد
اولماقی کفایت ائدر ، بیز سیزین عبادتیزدن غافل و بی‌خبریدیک .
(۲۹) اوگون هرکس ئوز عملی‌نین جزاسینا که قبلاً " انجام وئریب ،
یئتیشروهامی ئوزحقیقی مولاسینا طرف قئییتر و او زادلاری کهاللها
افترا باغلیردیلار ، اینتیب آرادان گئدر. (۳۰) دئگینن: کیمدیرکه
سیزه گؤیدن و یئردن روزی یئتیریر؟ و کیمدیر که سیزه (ائشیدن)
قولاق و (ایشیقلی) گؤز وئریب؟ و کیمدیر که دیرینی ئولودن وئولونی
دیریدن چیخاردیر؟ (وجوده گتیریر؟) و کیمدیر که تمام ایشلری
تدبیر ائدیر؟ دئیه‌جکلر البته اللهدر . دئگینن: پس نییه اللهدان
قورخمورسیز؟ (۳۱) بو سیزین قادر اللهیزدیر که سیزین الحق
پروردگاریزدیر ، حقدن سوای هرنه اولسا باطل و ضلالتدیر. پس
(بوعلم و آگاهیدان سونرا که سیزمیئتیشیب) هاراگئدیرسیز؟ (۳۲)
هابئله پروردگاریوین (عذاب) کلمه‌سی او کسلر اوچون که فاسقدیلر ،
مستحق اولدی اوندان اوتری‌کهاونلار ایمان گتیرن دئیل‌لر. (۳۳).

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

دئگینن: آیا سیزین بت‌لریزدن واردیر که‌خلقی‌یوخدان خلق ائدیب سونرا اونلاری قئیتره؟ دئگینن: تکجه قادر اللەدیر که‌خلقی یوخدان وجوده‌گتیریب سونرا اونلاری (ئوزطرفینده)قئیترر، پس‌نییه بو قادر اللها یالان نسبتی وئریرسیز؟ (۳۴) دئگینن: آیا سیزین بت‌لریزدن واردیر که بیر کسی حق یولونا هدایت ائده؟ دئگینن: تکجه اللەدیر که خلقی حق یولونا هدایت ائدیر. آیا او اللهی که خلقی حق یولونا هدایت ائدیر، لایق (عبادت) دیریااوکه‌هدایت ائتمیر؟ مگر ئوزونی حرکت وئره‌لر، پس سیز مشرکلره نه اولوب که بوجور (جاهلانه) قضاوت و حکم ائدیرسیز؟ (۳۵) اونلارین چوخی فقط ظن و گماندان تبعیت ائدیرلر و ظن و گمان بیر کسی حقدن بی احتیاج ائتمز و اللە اونلارین عمل لریندن آگاهدیر. (۳۶) و بو قرآن اللەدان‌سوای آیری‌سینین‌یانیندان‌گلمیش یالان و افترادئیل. بلکه گؤی کتابلارین تصدیق ائدیر و اللهین احکامین تفصیل ائدن کتابدیر که هیچ شک و شبهه اوندا یوخدر و عالملرین پروردگاری طرفیندن گلیب. (۳۷) آیا دئییرلرکه او یالان و افترادیر، دئگینن: پس سیزده بیر سوره بونون مثلین گتیرین و اللەدان‌سوای هرکسدن ایستیرسیز و قدرتی وار، کمک آلین اگر سیز دوزدئییرسیز. (۳۸) بو کافرلر اوزادی تکذیب ائدیرلر که اونا علم‌ایله تسلط‌لری یوخدر و اونون حقیقی معناسین درک ائتمیرلر، اونلاردان‌قاباقکیلاردا، بونلار کیمی تکذیب ائتدیلر، پس باخ گؤرظالم لرین آخر و عاقبتی نئجه اولدی؟ (۳۹) خلقدن بعضی‌لری قرآنا ایمان گتیریرلر وبعضی لری ایمان گتیرمیرلر و سنون پروردگارین فساد ائدنلری تانیر و اونلارا عالم‌وآگاهدیر. (۴۰) و اگر سنی تکذیب ائتدیلر، اونلارا دئگینن: منیم عملیم منیمکی و سیزین عملیز سیزینکیدیر، سیزمنیم عملیمدن اوزاق ومنده‌سیزین اعمالیزدن اوزاقام. (۴۱) واونلاردان‌بعضی‌لری سنون سؤزلریوه قولاق وئریرلر (ولی اونلاری‌ائشیده‌بیلمیرلر) آیا سن کارآدمه‌که‌عقل و ادراکی یوخدر، سؤز ائشیتدیره بیلرسن؟ (۴۲).

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

و اونلاردان بعضی‌لری واردیر که سنه ساری باخیرلار (ولی ایمانان اوره‌کلری یوخدر) آیا سن کورآدمی هدایت ائده بیلرس ، اگراونون گؤرن‌گؤزی اولماسا ؟ (۴۳)مسلما اللـه‌تعالی خلقه‌هیچوقت ظلم ائتمز ، ولی خلق ئوز لرینه ظلم ائدیرلر . (۴۴) و او گونی که تمام مخلوق جمع اولارلار ، دئیه‌سن (دنیاده) بیرساعتدن آرتیق قالمایبلار ، اوکون بیر بیرینی کاملا " تانییارلار ، حقیقتده زیانکار اولدولار او کسلر که اللـهین گؤروشون تکذیب ائتدیلر و هدایت تاپمادیلار . (۴۵) (یا پیغمبر) بیز سنون ساغلیغیندا اونلارا وعده وئردیگیمیزعذابلارین‌بعضی‌سین ،سنه‌نشان وئره‌ریکبا (اووعده‌لردن قاباقجا) سنه وفات باغیشلاریق ، سونرا اونلارین قایداجاق یولی بیزیم طرفیمزه‌دیر . البته اللـه اونلارین (دنیاده ائتدیکلری) عمل لرینه شاهد و ناظردیر . (۴۶) و هر امّت اوچون پیغمبروار ، وقتیکه پیغمبرلری گلدی ، اونلارین آراسینداعدالتیله قضاوت و حکم‌اولونار و هیچ کسه ظلم اولماز . (۴۷) و دئییرلر که بو (قیامت) وعده‌سی هاچان اولاجاق اگر سیز دوز دئییرسیز؟ (۴۸) دئگینن : من شخص ئوروموں زیانیماوقازانجیمامالک‌دئیلم مگر اوزادی که اللـه‌ایسته‌ییب ، هر امت اوچون بیر وقت معین وار ، زمانیکه‌اونلارین وقتی گلیب چاتدی ،ده‌بیرساعت‌دالییا دوشر و نه بیر ساعت قاباغا گئچر . (۴۹) دئگینن : اگر گؤره‌سیز که اللـهین عذابی گئجه وقتی یا گونوز چاغی سیزه یئتیشدی (هارا قاچاجاقسیز؟) نه اوچون گناهکارلار (توبه عوضینه) عذاب نازل اولماغا تله سیرلر؟ (۵۰) آیا اوندا که عذاب واقع اولدی ، اونا ایمان گتیریب و ایناندیز؟ آیا ایندی ایمان گتیریرسیز؟ بیر صورتده کسیزایدیز ،عذاباتله‌سیردیز . (۵۱)سونرا او کسلره که ظلمه مرتکب اولوبلار ، دئییلی : جهنمین همیشه‌لیک عذابین دادین ، آیا بو عذاب سیزین قازاندیغیز عمل لرین نتیجه‌سیندن‌سوادیر؟ (۵۲) و سندن خبرآلیرلار که آیا بونلارحقدیر (دوزدیر) دئگینن : بلی آند اولسون پروردگاریما که اونلار تماما " حقدیر و سیز اونلاری تضعیف ائدن دئیل سیز . (۵۳) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

و اگر (اوگون) ظلم ائدن شخص يئر اوزونون مالكي اولا وبولون
وارليقين فدا ائده‌تا ئوزون عذابدان قورتارا (اوندان قبول اولونماز)
وقتيكه عذابي گؤردولر، حسرت و پشيمانليق لارين گيزلمدرلر و
اونلارين بارەسينده عدالتيله قضاوت و حكم اولونار و كيفرلرينده
هيچ نوع ظلم وبي‌عدالتليک گؤرمزلر. (۵۴) اي مخلوق: بيلين و
آگاه اولون هرنه‌كه‌ گؤيلرده‌وارو هرنه كه يئرده‌وارتماما " اللهين‌كيدير
و بيلين‌كه اللهين وعده‌سي حقديز ولي خلقين چوخي بو حقيقتدن
آگاه دئيل‌لر و بيلميرلر. (۵۵) اللهدر كه ئولوني‌ديريلدي‌وديريني
ئولدوري، و (سيز انسانلار هاميز) اونا ساري قئييترسيز. (۵۶) اي
مخلوق: حقيقتا" سيزه پروردگاريز طرفيندن موعظه و نصيحت ائدن
(قرآن) گلدي كه اوره‌كلره‌شفا وئرنديز و هدايت و رحمتديز مؤمنلره.
(۵۷) دئگينن: اللهين فضلينه‌و رحمتينه و قرآني نازل ائتمگينه،
اونلار گرک خوشحال اولسونلار و قرآن تمام مال و ثروتدن كه‌اونلار
(دنياده) جمع‌ائديرلريا خشيديز. (۵۸) دئگينن: آياتوجه ئديرسيز
اورادي كه الله‌ تعالي سيزه روزي گؤندريب، اونلاردان بعضي‌سين
حرام و بعضي‌سين حلال قرار وئريرسيز؟ دئگينن: آيا الله سيزه بو
اجازه‌ني وئريب، يا كه اللها افترا و يالان نسبتي وئريرسيز؟ (۵۹)
او كسلري كه اللها يالان و افترا نسبتي وئريرلر قيامت گونونون
بارەسينده نه‌ گمان ائديرلر (نه جواب وئره‌جكلر) البته‌اللهين خلقه
آرتيق مرحمتي وار اما اونلارين چوخي شكرائدن‌دئيل‌لر. (۶۰) (يا
پيغمبربيل‌كه‌سن دين امرينده) هيچ ايشده و هيچ حالدا اولمازسان،
و هيچ آيه‌ني قرآندان اوخومازسان، و هيچ ايشي جماعتيله برابر
گؤرمزسن، مگر بيز سيزه‌شاهد وناظريک، زمانيكه‌او ايشلره‌باشليرسيز.
بير ذرّه‌نين آغيرليقيجه نه يئرده و نه گؤيده اوندان كيچيک اولايا
بيوک، سنون پروردگاريندان گيزلين دئيل و هاميسي اللهين آشكار
كتابيندا يازيليب. (۶۱).

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

بیلین و آگاه اولون که اللـهین دوستلارینا هیچ قورخـی‌یوخدر واونلارغمگین اولمیاجاقلار . (۶۲) او کسلری که اهل ایمان واللـهدان قورخاندیلار (اللـهین دوستی دیلر) (۶۳) دنیا یاشایشیندا وآخرت عالمینده‌اونلارا بشارت اولسون ، اللـهین کلماتینه و سؤزلرینه‌تغییر و تبدیل یوخدر وبو بیوک سعادتدیر (که اللـهین دوستلارینا نصیب اولاجاق) (۶۴) (یا پیغمبر) اونلارین (کافرلرین) سؤزلری سنی غمگین ائتمه‌سین . مسلما " تمام عزت و عزیزلیک اللـها مخصوصدیر واوهرزادی ائشیدن وبیلندیر (۶۵) آگاه اولگینن او کسلر که‌گؤیلرده و یئرده وار هامیسی اللـهین کیدیر و مشرکلرده اللـهدان سوای ، آیریسینا تابع دئیل لر فقط ظن و گماندان تبعیت ائدیرلر و یالان توخوماقدان سوای آیری ایشلری یوخدر . (۶۶) او اللـهی که‌گئجه‌نی قرار وئردی تاسیز اوندا استراحت ائده‌سیز و گونوزی‌ایشیقلی‌ائتدی (تا اوندا ایشلیه‌سیز) حقیقتده (بو گونلرین دولانماسیندا اللـهین قدرتیندن و حکمتیندن) نشانه‌لر و علامتلر وار ، او جماعت اوچون که حق سؤزون ائشیدیرلر . (۶۷) کافرلر دئدیلر ، اللـه ئوزونه اولاد قائل اولوب (نه ـ ابدا ") او پاک و مقدس و بی احتیاجدیر ، هرنه‌که گؤیلرده و یئرده وار اونون کیدیر ، سیز کافرلر ئوز سؤزوزه هیچبیر دلیل وحجتیز یوخدر . آیا بیلمه‌دیگیز سؤزی اللـهین بارەسینده دانیشیرسیز؟ . (۶۸) دئگینن ، مسلما " او کسلری که اللـها یالان و افترا نسبتی وئریرلر (جهنم‌عذابیندان) نجات تاپمیاجاقلار . (۶۹) (بو یالانلارین هامیسی) دنیا مالیندان اوتریدر ، سونرا اونلارین قایداجاق یولی بیزیم طرفیمیزه‌دیر تا اونلارا کفرلری اوچون‌شدتلی عذابی دادیزاق . (۷۰) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

(ای پیغمبر) اونلارا نوح پیغمبرین اخبارین اوخی، او زمانکه ئوز قومنا دئدی: ای جماعت اگر منیم رسالتیم و اللهین آیاتینی تذکر وئرمک، سیزه آغیر گلیر، منکه اللهیا توکل ائتمیشم، سیزده بوتون فعالیّتیزی و شریکلریزی جمع ائدین تا هیچ زاد سیزه‌گیزلین قالماسین و منیم بارەمده هرنه تصمیمیز وارسا، عمل ائدین و منه مهلت وئرمه‌یین. (۷۱) و اگر سیز اوز دؤندره‌سیز، من سیزدن اجر ومزد ایستمیرم، منیم‌اَجریم فقط الله یانینداداییر و من امراولونموشام که مسلمانلاردان اولام. (۷۲) نوحون قومی اونی تکذیب ائتدیلر، بیز نوحی و اونون تابعلرین گمیده نجات وئردیک و اونلاری، سوندا گلنلر و وارثلر قرار وئردیک و اوکسلری که بیزیم آیاتِمیزی تکذیب ائدیردیلر، هامیسین طوفانیله غرق ائتدیک. پس باخ گؤر اخطار اولونموشلارین آخر و عاقبتی نئجه اولدی؟ (۷۳) نوح پیغمبردن سونرا گئنه پیغمبرلر، ئوز قوملارینا ساری گؤندردیک وپیغمبرلر اونلارا آیه‌لرومعجزه‌لر گتیردیلرولی اونلارهمان آیاتی کەقباقکیلار تکذیب ائتمیشدیلر، تکذیب ائتدیلروایمان گتیرمه‌دیلر، بودر که بیز تجاوزکارلارین اورەگلرینه مهر (باطل اولدی) ووروروق. (۷۴) او پیغمبرلردن سونراموسی‌نی‌وهارونی‌فرعونه‌و اونون قوم‌نین‌بیوگلرینه طرف گؤندردیک، اونلار تکبرلیک ائتدیلر و اونلار مجرم وگناهکار جماعتیدیلر. (۷۵) و چون بیزیم طرفیمیزدن حق (معجزه‌لر) اونلارا گلدی، دئدیلر: بو آشکارا جادودیر. (۷۶) موسی اونلارا دئدی: آیا سیزه گلن حق معجزه‌لره، سحر و جادو دئییرسیز، بیر صورتده که جادوگرلرهیچوقت‌نجات‌تاپمازلار. (۷۷) اونلاردئدیلر: آیاسن گلیبس کەبیزی ئوزدینیمیزدن کەآتاباباميزی اوندا تاپمیشیق، قئیتره‌سن؟ و ئولکەده حکومت وبیوگلوک‌سیزایکی قارداشین اولا؟ بیز سیزه ایمان گتیرن دئییلیک. (۷۸).

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

و فرعون (ئوز تابع لرینه) دئدی . تمام بیلیجی جادوگرلری منیم یانیما گتیرین . (۷۹) وقتیکه جادوگرلر ییغیشدیلار ، موسی اونلارا دئدی : هرنه آتمالیز وارآتون . (۸۰) و چون جادوگرلر ،بساط لارین آچدیلار ،موسی دئدی :هرنه جادوگتیریبسیز ، الله اونلارین هامیسین باطل ائدر .مسلما " الله فساد ائدنلرین عملین اصلاح ائتمز . (۸۱) واللمتعالی ئوز کلماتیله حقی ثابت ائدر حتی اگر گناهکارین اوندان کراهتلری اولسا (و خوشلاری گلمه‌سه) (۸۲) اوندان سونرا هیچکس موسی یه ایمان گتیرمه‌دی مگر اوقومین جوانلاری اوحالداکه‌فرعونون وبُیوکلرین شکنجه‌لریندن بُترقورخوردیلار ،چونکه‌فرعون یئراوزونده چوخ جاه‌طلب و (شکنجه وئرمَکده و آدم ئولدورمَکـده) حددن چیخمیشلاردان ایدی . (۸۳) موسی دئدی : ای جماعت اگر سیز حقیقتا "اللهاایمان گتیریبسیزپس اوناتوکل ائدین اگرسیزمسلمانسیز (اگر اللهین اَمرینده تسلیم اولوبسوز) (۸۴) (موسی نین تابع‌لری) دئدیلر : بیزیم توکلیمیز اللهادر ، پروردگارا ، بیزی ظالم قومین شرارتی آلتیندا قرار وئرمه‌گینن . (۸۵) وئوز رحمتیندن بیزی کافر قومین شرارتیندن نجات وئرگینن . (۸۶) و بیز موسی یه وقارداشینا وحی ائندیک که سیز وتابع‌لریز مصر شهریندەمنزل توتون‌وائولریزی محل عبادت‌وتجمع‌قرار وئرین و نماز قیلین و مؤمنلر اوچون‌بشارت اولسون (که نجات تاپاجاقلار) (۸۷) و موسی دئدی : پروردگارا ، البته سن ئوزون فرعونا و اونون قومنین بُیوکلرینه ، دنیایاشایشیندا زینت و مال و دولت و ئریبسن که سنون یولوندان چیخیبلار ، پروردگارا ، سن اونلارین مال و ثروتلرین محو ائتگینن و اوره‌کلرینی برکیتگینن که اونلار ایمان گتیرن دئیل‌لر تا وقتیکه درد آرتیران عذابی گؤرەلر . (۸۸) .

Dicital Kitab Evi-dicitalkitabevi.sitemynet.com

الله بویوردی: سیزین دعاز قبول اولوندی ، پس هر ایکیز
(خلقی‌ایمانا دعوت ائتمکده) مستقیم و ثابت‌قدم اولون وهیچوقت
اوکسلرین یولوندان که‌جاهل دیلروبیلمیرلر تبعیت ائتمه‌مین . (۸۹)
وبیز بنی اسرائیلی دریادان (بُیوک چایدان) سلامت کئچیرتدیک .
فرعون و اونون قشونی عداو تیله اونلارین دالیجا دوشدولرتا وقتی
که‌فرعون یقین ائتدی‌که‌غرق اولور ،اوندا دئدی : من ایمان گتیردیم
که الله‌دان سوای هیچ معبود یوخدر که بنی اسرائیل اونا ایمان
گتیریبدی و منده تسلیم اولانلاردانام . (۹۰) (خطاب اولوندی)
ایندی‌ایمان گتیریرسن ؟بیرصورتده‌که بوندان‌قاباق‌عصیان‌ائدیردین
و فساد ائدنلردن ایدین . (۹۱) پس بوگون سنون بدنیوی سودان
قیراغاچیخارداریق‌تاسندن‌سونرا گلنلره عبرت اولسون البته‌خلقین
چوخی بیزیم آیت‌لریمیزدن غافل دیلر . (۹۲) و بیز بنی‌اسرائیله
صدق ایله مسکن وئردیک و پاک نعمتلردن اونلارا روزی یئتیردیک ،
اونلار اختلاف ائتمه‌دیلر تا وقتی که علم و آگاهی (قرآن و پیغمبر
اسلام) اونلارین هدایتی اوچون گلدی ، مسلما" سنون پروردگارین
قیامت گونی اونلارین آراسیندا اوزادلاردا که اختلاف ائدیردیلر ،
قضاوت و حکم‌ائدجک . (۹۳) و اگر اوزادین باره‌سینده که سنه‌نازل
ائتمیشیک ،شک‌وتردیدین اولسا ، او کسلردن سؤروش گینن که‌سندن
قاباق‌کتاب (تورات‌وانجیل) اوخیورلار ،البته‌حق(قرآن)پروردگاریوین
طرفیندن سنه گلدی پس گرک که شک ائدنلردن اولمیاسان . (۹۴) و
گرک که او کسلردن اولمیاسان که اللهین آیاتینی تکذیب ائتدیلر ،
اوندا عالمین زیانکاریندان اولارسان . (۹۵) البته اوکسلری که
پروردگاریوین عذاب حکمی ، اونلارا مقرر اولدی ، اونلار ایمان
گتیرمزلر . (۹۶) حتی اگر تمام آیه‌لر اونلار اوچون گله ،تاوقتیکه‌دردر
آرتیران عذابی گؤرەلر . (۹۷) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

نیه‌ده کرک هیچ شهر و دیارین اهالیسی (عذاب نازل اولان
حالدا) ایمان گتیرمیملر تا ایمانلاری اونلارا فایده یئتیره؟ مگر یونس
پیغمبرین قومی که (عذاب گلن حالدا) ایمان گتیردیلر و بیز اونلاردان
رسوالیق و ذلیل لیک عذابین دنیا یاشاییشیندا گؤتوردوک و اونلاری
تعیین اولموش وقته کیمی بهرمند ائتدیک. (۹۸) و اگر سنون
پروردگارین ایستیه یئر اوزونده اولان تمام مخلوقین هامیسین ایمانا
داخل ائدر (ولی اجباریله ایستمیر) آیا سن ایستیرسن که خلقی زور
و اکراه ایله اهل ایمان ائدسن؟ (۹۹) هیچ کسه یئتیشمز که ایمان
گتیره مگر اللـهین اِذنیله و الله تعالی پیس لیگی و عذابی او کسلر
اوچون قرار وئرر که عاقلانه فکر (وعمل) ائتمیرلر. (۱۰۰) (یا پیغمبر)
دئگینن: (بصیرت گؤزیله) گؤیلرده و یئرده اولان نشانه‌لره باخین
(و اللـهین قدرت نشانه‌لرین گؤرون) او نشانه‌لر و علامتلـر و
اخطار ائدنلر (پیغمبرلرین هدایتی) ایمان گتیرمه‌ین جماعته کفایت
ائتمز. (۱۰۱) آیا اونلار ئوزلریندن قاباقکیلارین هلاکتیندن سوای
گونلره منتظردیلر؟ دئگینن، پس منتظر اولـون، منده سیزیله
منتظرلردنم. (۱۰۲) سونرا بیز نجات وئره‌ریک ئوز پیغمبرلریمیزی
و او کسلری که ایمان گتیریبلر، هابئله واجبدیر بیزه که اهل ایمانی
نجات وئره‌ک. (۱۰۳) (یا پیغمبر) دئگینن که ای جماعت اگر منیم
دینیمده شکیز وار، من عبادت ائتمیرم اوزادلارا که سیز عبادت
ائدیرسیز اللـهدان غیریسینه. اما من عبادت ائدیرم او اللـها که سیزی
ئولدورر و من امر اولونموشام که اللـها ایمان گتیرنلردن اولام. (۱۰۴)
و (الله منه امر ائدیب که) اوزووی پاک دینه ساری توتگینن و ابدا"
مشرک جماعتدن اولماگینن. (۱۰۵) و اللـهدان سوای اوزادی چاغیرما
وعبادت ائتمه که سنه نفعی و ضرری یوخدر (اگر عبادت ائدسن
یا ائتمیه‌سن، سنه نفع یا ضرر یئتیره بیلمز) اگر سن بو ایشلردن
گؤره‌سن اوندا حتما" ظالملردن اولارسان. (۱۰۶).

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

و اگر الله تعالی سنه ضرر یئتیره اللهدان سوای هیچکس قادر دئیل اونی دفع ائده و اگر الله سنه یاخشیلیق ایستیه ، پس یوخدر اللهین فضلینی رد ائدن . یئتیرر خیری ئوز بندهلریندن هرکسهکه ایستر و الله (بنده سی‌نین گناهین) باغیشلیان و (اونا) رحم ائدندیر . (۱۰۷) (یاپیغمبر) دئگینن‌کهای‌جماعت‌حقیقتا"پروردگاریز طرفیندن سیزین هدایتیز اوچون حق (قرآن) گلدی ، پس هرکس هدایت تاپدی ، مسلما "شخص‌ئوزونه هدایت تاپیب‌وهرکس‌ضلالته دوشدی ، مسلما "شخص ئوزونی ضلالته سالیب و من‌سیزین اعمالیزه وکیل و صاحب اختیار دئیلم . (۱۰۸) (یاپیغمبر) سن ، اللهدان گلن وحیه تابع اولگینن وصبرائله تاوقتیکه الله (سنیلهمخالفلرین آراسیندا) حکم ائده واو حکم ائدنلرین یاخشی سیدیر . (۱۰۹) .

۱۱ــ هود سوره سی	۱۲۳ ــ آیه
۱۳ــ بعثت ئیلی	۱۷۲۵ ــ کلمه

باغیشلیان رحم ائدن تانری آدینا

الر (قرآنین رموزیندن و اسراریندن دیر) بو قرآن‌بیرکتابدیر کهاونون آیاتی‌محکم‌اولونوبدی ، سونرا حکمتلی و آگاه اولان‌اللهین طرفیندن تفصیل وئریلیبدی . (۱) که عبادت ائتمئین مگر اللها ، حقیقتده من اونون طرفیندن اخطار ائدن و بشارت وئرنم . (۲) و پروردگاریزدان باغیشلاناماق ایستهئین سونرا (عمل لریزدن) توبه ائدیب‌واونا ساری قئییدین تاسیزی تعیین اولموش وقته کیمی‌یاخشی متاع‌لریله بهرهمند ائتسین و هر احسان صاحبینه مرحمت‌بویورسون و اگر اوز دؤندرهسیز ، من بیوک گونون عذابیندان سیزهقورخورام . (۳) سیزین قایتماق‌یئریزالله طرفینه دیر و اونون هرزادا باشاریغی وار (۴) بیلین که اونلار (منافقلر) سینهلرین بیر بیرینه یاخین ائدیرلر تائوزلرین پیغمبردن گیزلین ساخلیالار ، آگاه اولون اونلار هرقدر پالتارلارین باشلارینا چکهلر ، الله اونلارین گیزلین و آشکار (نیتلرین) بیلیر مسلما " او اوره‌کلرین ذاتینا آگاهدیر . (۵) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

یئراوزونده‌هیچ حرکت‌ائدن یوخدورمگر اونون روزیسی اللّه‌ایله دیر و اللّه اونون دائمی یئرین و موقتی یئرین بیلیر. اونلارین هامیسی مبین کتابدا یازیلیب. (۶) او اللّهی که گؤیلری و یئری آلتی گونده خلق ائتدی و اونون عرشی سو اوستونده ایدی تاسیزی امتحانا چکه که هانکی بیریزین عملی و رفتاری گؤزل و یاخشیدیر (یاپیغمبر) اگربونلارادئیه‌سن که سیز ئولندن سونرا دیریله‌جکسیز، کافرلردئیه‌جکلر: بوسؤزلر آشکارا جادودان سوای بیر زاد دئیل‌لر. (۷) و اگر بیز عذابی اونلاردان (بیر عده‌نین خاطرینه) نئچه‌مدت دالیبا سالاق، اونلار دئیه جکلر: نمه مانع اولدی؟ (که عذاب گلمدی؟) بیلین وآگاه‌اولون اوگونی‌که عذاب گلیب یئتیشه، اوندان نجات تاپماق ممکن دئیل و او عذابی که مسخره ائدیردیلر اونلاری بترگرفتارائده‌جک. (۸) واگر بیز انسانا ئوز رحمتیمیزدن دادیزاق، سونرا او نعمتی اونون الیندن آلاق، مسلما" مایوس اولوب و کفر ائدر. (۹) و اگر انسانا ضرر یئتیشندن سونرا، نعمت‌دادیزاق، دئیر که پیس لیک زمانی کئچیب گئتدی داها من هیچ پیس گون‌گؤرمرم، خوشحال اولوب فخر ائدر. (۱۰) او کسلردن سوای که (مصیبت‌لره وجانی‌ومالی‌ضررلرینده) صبر ائدیب و دؤزورلر و یاخشی عمل انجام وئریرلر. باغیشلانماق و بُیوک اجر اونلار اوچوندور. (۱۱) (یا پیغمبر) اولماسین که بعضی آیاتی که سنه وحی اولونور، ترک‌ائدیب وتبلیغ‌ائتمیه‌سن واوره‌گین تنگیشیرکه دئییرلر: نییه‌بس بوناگؤیدن خزانه و مال گلمیر و اونونلاٌملک گلمدی؟ بوندان غیر دئیل که سن فقط اخطارائدنسن وهرشیئده وکیل و صاحب اختیاراللّه در. (۱۲).

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

یاکه دئییرلر: قرآن یالان و افترادیر، دئگینن، پس سیزده اون سوره او افترالارین مِثلین گتیرین و هر کیمدن باشاریرسیز، اللـهین وحییندن سوای، کمک آلین اگر سیـز دوغری دئییرسیز. (۱۳) و اگر قبول ائتمیب و باشارا بیلمه‌دیلر، پس یقین بیلین که قرآن فقط اللـهین علمی ایله نازل اولوب که اوندان سوای هیچ معبود یوخدر، آیا سیز تسلیم امر اولورسوز؟ (۱۴) هرکس دنیا یاشایشینی و اونون زینت‌لرین ایستیه، بیز اونلارین اجرینی، عمل لری، مقابلینده تمام و کمال وئره‌ریک و اونلارین اجریندن بیرزاد اسگیک اولماز. (۱۵) همانلاردیلار که آخرتده اوتدان سوای نصیب لری اولماز و بوتون قاییردیقلاری دنیاده آرادان گئدیب وعمل‌لری باطل اولار. (۱۶) آیا او کسی که (او پیغمبری که) پروردگاری طرفیندن آیدین دلیلی وارو اونون شاهدی اونی اوخویوروواوندان قاباق موسی پیغمبرین کتابینا که رهبر و رحمتدیر ایمان گتیریبلر؟ (او کسین مِثلی دیر که اَلینده هیچ دلیلی اولماسین؟) خلقین فرقه‌لریندن هرکس اونا کافر اولا، وعده‌گاهی جهنمین اوتیدیر، بوندا هیچ شک و شُبهَن اولماسین که بو وعده پروردگاریوین طرفیندن حق و قطعی دیر ولی خلقین اکثری ایمان گتیرن دئیل لر. (۱۷) ظالم‌راق اوکسدن کیمدیر که اللـها افترا و یالان نسبتی وئره؟ اونلاری پروردگارین حضورینده گتیررلر و شاهدلر دئیرلر: بونلاردیلار کمپروردگاره یالان نسبتی وئریردیلر، بیلین که اللـهین لعنتی ظلم ائدنلره‌دیر. (۱۸) او کسلر که خلقی اللـهین یولوندان قدغن ائدیب و او یولدا کژلیک و بوروشوق آختاریرلار و همانلار آخرتلرینه اینانمایب و کافر دیلر. (۱۹).

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

اونلار اللـهی یئر اوزونده عاجز ائده بیلمزلر واللـهدان سوای اونلار اوچون دوست و مددچی اولماز، اونلارین عذابی ایکی‌برابر اولاجاق، چونکه‌اونلار قادرایدیلر اشیدمگه و قادر ایدیلر گؤرمگه. (۲۰) همین بونلاردیلار که ئوز نفسلرینده ضرر ووردیلار و هرنه که افتراباغلیردیلار، هامیسی‌ایتیب‌آرادان‌گئدر، (۲۱) آنجاق اونلار آخرتده چوخ زیان گؤرنلردیلر. (۲۲) البته او کسلری که ایمان گتیردیلر و صالح عمل انجام وئردیلر و پروردگارین طرفینه‌ئوزلرین آلچاق ائدیب و (اونون رحمتینه) آرخایین‌اولدولار، همانلار بهشت اهلیدیلر و همیشه‌لیک اوردا اولاجاقلار. (۲۳) بو ایکی فرقه‌نین (کافر و مومن) مُثلی کور و کار ــ گؤرن و ائشیدن شخص کیمیدیر، آیا بو ایکی آدم مُثلده برابر اولا بیلرمی؟ پس نه جهته نصیحت قبول ائتمیرسیز؟ (۲۴) و بیز نوح پیغمبری قومنا ساری‌گؤندردیک، او قومنا دئدی: حقیقتده من سیزین اوچون آشکار اخطارائده‌نم. (۲۵) که اللـهدان سوای هیچ کسه عبادت ائتمه‌ین البته من درد آرتیران گونون عذابیندان سیزین اوچون قورخورام. (۲۶) اونون کافرقومنین بُیوک‌لری‌دئدیلر: بیز سنی ئوزوموز کیمی بشردن‌آرتیق گؤرمیریک و سنون تابع لریوی بیر عده آلچاق آدملردن آرتیق تانیمیریق که اوّل امرده سنه تابع اولوبلار و سنده بیر آرتیق‌لیق (نشانه‌سی) ئوزومیزه نسبت گؤرمیریک، بلکه (برعکس) سنی و تابع لریوی یالانچیلاردان گمان ائدیریک. (۲۷) نوح دئدی: ای جماعت آیا سیز گؤرورسیز که من آشکار دلیل ایله پروردگاریم طرفیندن وارام و منه ئوز یانیندان رحمت‌گؤندریب، پس بوحقیقت سیزه قارانلیقدیر، آیا من سیزی ایمانا مجبور ائدیرم؟ و سیز اونا اظهار تنفر ائدیرسیز. (۲۸)

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

ای جماعت . من سیزدن اجر و مزد ایستمیرم ، منیم اجریم
تکجه اللـهیله دیر و من هیچوقت او کسلری که ایمان گتیریبلر هر قدر
یوخسول و فقیر اولالار ، ئوز یانیمدان قووماراِم ، مسلما " اونلار
پروردگاری ملاقات ائده جکلر ولکن من سیزی جاهل و آنلامیان بیر
جماعت گؤرورم . (۲۹) و ـ ای جماعت : اگر من اونلاری ئوز یانیمدان
قووام ، کیم منه اللـهین غضبیندن کمک لیک ائدر ؟ پس نییه نصیحت
قبول ائتمیرسیز ؟ (۳۰) من دئمیرم که اللـهین خزینه لری منیم
یانیمدادیر و علم غیبدن آگاه دئیلم و دئمیرم که من ملکم و دئمیرم
او کسلر که سیزین نظریزده اسگیک دیلر ، اللـه اونلارا اجر خیر
یئتیرمیه جک ، اونلارین اورکلرینده اللـه ئوزی عالم دیر [من اگر اونلاری
ئوزومدن اوزاق ائتسم] مسلما " اوندا ظالملردن اولارام . (۳۱) دئدیلر
یا نوح ، سن بیزیله چوخلی دانیشدین و چوخلی جر و بحث ائتدین
ایندی اگر دوز دئییرسن او عذاب وعده سین که بیزه وئریرسن ، نئز
گتیرگینن . (۳۲) نوح دئدی : بوندان غیر دئیل که اگر اللـه ایستیه
او عذابی سیزه یئتیرر و سیز اونون قاباغین آلان دئیل سیز . (۳۳)
و منیم نصیحت لریم داها سیزه فایده وئرمز که من ایستیم سیزه
نصیحت وئرم ، اگر اللـه ایستیه سیز ضلالتده قالاسیز ، او سیزین
پروردگاریزدیر و اونا ساری قئییدجکسیز . (۳۴) (یا پیغمبر) آیا دئییرلر
که او افترا و یالاندیر ؟ دئگینن : اگر او افترادیر ، اونون گناهی منه دیر
و من او گناهلاردان که سیز ائدیرسیز ، اوزاقام . (۳۵) و نوح پیغمبره
وحی اولوندی که بو عده دن سوای که قاباقجا ایمان گتیریبلر ، سنون
قومیندن داها ایمان گتیرن اولماز ، پس سن اونلارین ائتدیگی عمل لره
غمگین اولما . (۳۶) و باشلا بیزیم نظریمیز آلتیندا و بیزیم دستوریمیز یله
(بُیوک) گمی قاییرگینن و ظالم اشخاصین بارەسینده که حتما غرق
اولاجاقلار ، منی داها مخاطب قرار وئرمه گینن . (۳۷) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

نوح‌دئدی .اگر سیزایندی‌بیزی مسخره‌ائدیرسیز ،بیزده سیزی نئجه که سیز مسخره ائدیرسیز ، مسخره ائدجه‌ییک . (۳۸) پس بو تئزلیکده بیله‌جکسیز که رسوالیق عذابی کیملره یئتیشه‌جک و کیملره همیشه‌لیک عذاب واجب اولاجاق؟ (۳۹) تا وقتیکه بیزیم امریمیز یئتیشدی و تنور فوران ائتدی (تنورین داشماقی طوفانین علامتی ایدی)نوح‌پیغمبره‌امرائتدیک که گمیده هرجفت‌حیوانلاردان ایکسین گؤتور و ئوز اهل‌بیت‌وی سوارائتگینن‌اوکسدن سوای که قبلا" عذاب اونا مقرر اولوب و او کسلری گؤتور که ایمان گتیریبلر و اونونلا ایمان گتیرممیشدیلر ، مگر چوخ آز عده . (۴۰) نوح دئدی : سوار اولون گمیه تا اللهین آدیله روان اولسون و ساحله سلامت یئتیش‌سین . البته پروردگاریم باغیشلیان و رحمت صاحبیدیر . (۴۱)او (بیوک) گمی طوفانین دالغالاریندا داغلار کیمی حرکت‌ائدیردی ،نوح‌پیغمبر شفقت‌ایله کنار اولموش اوغلون سسلمیب ، دئدی : اوغلوم گل‌بیزیله گمیه مین گینن و کافرلره قوشولماگینن . (۴۲)نوحون‌اوغلی‌دئدی : تئزلیگیله ئوزومی داغا یئتیره رم ،داغ منی سودان ساخلار ، نوح دئدی : بوگون‌هیچکسی‌اللهین‌امریندن(غضبیندن)ساخلیان‌یوخدور مگر او کسی که الله اونا رحم ائده ، دالغا اونلارین آراسینا آیریلیق سالدی و نوحون‌اوغلی‌غرق اولانلاردان‌ایدی . (۴۳) و خطاب اولدی ای‌یئر :سوبی‌اود ،ای‌گوی : یاغیشی‌کس‌گینن ،سو چکیلیب و اللهین امری انجام تاپدی و (نوحون گمیسی) جودی داغیندا دایاندی و دئییلدی که اللهین رحمتیندن ظالم جماعت اوزاق اولسون . (۴۴) نوح پروردگارین چاغیریب دئدی : بارپروردگارا ، منیم اوغلوم منیم اهل‌بیتیمدن دیر و سنون وعدن یقینا" حقدیر و سن حکم ائدنلرین یاخشی حکم ائدنیسن . (منیم اوغلوما نجات وئرگینن) . (۴۵) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

اللهبویوردی: یانوح او سنون اهلیندن دئیل. او غیر صالح ایش صاحبیدیر، پس او زادین بارەسیندەکە سنون اونا علم و آگاهین یوخدور، مندن سئوال ائتمەگینن و سنه نصیحت ائدیرم کەبو بارەدە بی‌خبرلردن اولگینن. (۴۶) نوح دئدی: پروردگارا، من سنه پناه گتیریرم او زاددان که منیم اونا علمیم یوخدور، سندن سئوال ائدم. سن اگر منی باغیشلامیاسان و منه رحم ائتمیەسن، مسلما" من زیانکارلاردان اولارام. (۴۷) خطاب اولدی یانوح: بیزیم طرفیمیزدن اولان سلامت لیکایله گمیدن دوش اشاغی و برکتلر اولسون سنه و سنیله اولانلاردان وجوده گلن امتلره و او امتلری که بیز اونلارا نعمت وئریب (ولی اونلار کفران نعمت ائدرلر) بیزیم دردآرتیران عذابیمیز اونلارا یئتیشەجک. (۴۸) (یاپیغمبر) بونلار غیب خبرلریندیر که سنه وحی ائدیریک، بوندان قاباق، سن و سنون قومین بونلاری بیلمیردیلر، پس سن صبر ائت و دؤزگینن، حقیقتده آخر وعاقبت خیر، اللەدان قورخانلار اوچوندور. (۴۹) و عاد قومینین هدایتی اوچون اونلارین قارداشی هود پیغمبری گؤندردیک. هود دئدی: ای جماعت اللها عبادت ائدین کە اوندان سوای غیریسی یوخدور، سیزین سؤزلریز، یالاندان سوای بیرزاد دئیل‌لر. (۵۰) ای جماعت: من سیزدن اَجر رسالت ایستمیرم، منیم اَجریم اللەدان سوای کمسنی یوخدان وجودەگتیریب‌دئیل، پس نییە عاقلانه فکرائتمیرسیز؟ (۵۱) ای جماعت! پروردگاریزدان باغیشلانماق ایستیون سونرا توبه‌ائدیب اونا ساری قئییدین، اللە گؤیدن سیزە دالبادال یاغیش گؤندرر و سیزە قدرتی ـ قدرت اوستوندن آرتیرار، هیچوقت گناهکار اولان حالدا اوندان اوزدؤندرمەیین. (۵۲) دئدیلر: یاهود سن بیزە آیدین دلیل (ومعجزه) گتیرمەدین و بیز هیچوقت سنون سؤزلریله ئوز معبودلاریمیزی ترک ائتمریک و بیزسنه ایمان گتیرنلردن دئیلیک. (۵۳)

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

فقط بونی دئییریک که بیزیم بعضی معبودلاریمیز سنه صدمه
یئتیریب ، هود دئدی :من اللـهیشاهد توتورام و سیزده شاهداولون
کهمن‌اوزادلاردان بکلی اوزاغام که سیز شریک قرار وئریرسیز . (۵۴)
اللـهدان غیریسینی ، پس سیز هامیبز منه مکر وحیله ائدیـــن ، سونرا
منه فرصت و مهلت وئرمه‌یین . (۵۵) من توکل ائتدیم‌اواللـهاکه منیم
و سیزین پروردگاریمیزدیر (یئر اوزونده) هیچ حرکت ائـــدن‌مخلوق
یوخدور مگر الله اونو ن آلنیندان توتاندیر (کنایه‌دیرتنبیه وعذاب
ائتمک‌اوچون)حقیقتده منیم پروردگاریم‌عدالتین دوز یولوندادیر .
(۵۶) اگر سیزحقدن‌اوز دوٌندره‌سیز (مهم دئیل)پس من ، اللـهین
احکامین‌کهاوندان‌اوتری‌سیزه‌ساری‌گوٌندریلمیشم ،سیزه‌ابلاغ‌ائتدیم ،
البته‌پروردگاریم‌سیزی‌هلاک‌ائدندن سونرا آیری قومی سیزین‌یئرینزه
گتیـــرر و سیز اللـها هیچ بیر شیئی ضرر یئتیره بیلمزسیز ، حقیقتده
منیم‌پروردگاریم هر زادی‌حفظ‌ائدندیر . (۵۷)زمانیکه‌بیزیم‌امریمیز
(هود قومنین هلاکینه) گلدی ، هود پیغمبری و اونا ایمان‌گتیرنلری
ئوز رحمتیمیزله نجات وئردیک و اونلاری (قیامتین) برک و چتین
عذابیندان‌قورتاردیق . (۵۸) و بوعاد قبیله‌سی‌ایدی که‌پروردگارین
آیت‌لرینی داندیلار و پیغمبرلره عصیان ائتدیلر و هر زوردئیه‌نین
و تکبرائدمنین‌امریندن‌اطاعت ائتدیلر . (۵۹)وبو دنیانین‌و قیامت
گونونون لعنتینه گرفتار اولدولار ، بیلین که قوم عاد پروردگاره‌کفر
ائتدیلر و آگاه اولون که قبیلهٔ عاد هود پیغمبرین قومـــی‌اللـهین
رحمتیندن اوزاق دوشدولر . (۶۰) و ثمود قومین هدایتی اوچون
اونلارین قارداشی صالح پیغمبری گوٌندردیک ، صالح دئدی :ای
جماعت ، اللـها عبادت ائدین که اوندان سوای غیریسی یوخدور ،
اواللـهی که سیزی تورپاق‌دان وجوده گتیردی و سیزی یئر اوزون ،
آبادائدن‌قرار وئردی ،اوندان‌باغیشلانماق‌ایستیون‌و اونون‌درگاهینا
پناه‌آپارین‌و گناهلاریزدان توبه‌ائدین البته‌منیم پروردگاریم‌هامیبا
یاخین و خلقین دعاسین قبول ائدندیر . (۶۱) دئدیلر : یـــاصالح
سن بو سوٌزلردن قباق بیزیم آرامیزدا مایهٔ امیدیدین ، ایندی که
بیزی آتا ، بابا دینیندن نهی ائدیرسن ، بیز سنون دعوتیوه شک
تاپیریق و سندن ناامید اوٌلوروق . (۶۲) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

صالح دئدی : ای جماعت آیا گؤرورسیزکه منیم پروردگاریم طرفیندن آیدین دلیل و معجزه واریمدیر و او منی ئـوز رحمتیندن نبوّتماانتخاب ائدیب ، اگر من اللـهاعصیان ائدم ، کیم منیاللـهین غضبیندن ساخلیاجاق ؟ وسیزمنهگناهدان سوای بیر زاد آرتیرماسیز . (۶۳) و ــ ای جماعت ؛ بو دَوه ، اللـهین آیتی و قدرت نشانهسی سیزین اوچوندور ، قویون او ، اللـهین ملکینده اوتلاسین و اوناصدمه یئتیرمهمین (اگرصدمهیئتیرسز) اوندا تئزلیکیله عذاباگرفتاراولارسیز . (۶۴) صالحین قومی دَوهنی پیلهدیلر ، صالح دئدی : سیز (بو عملدن سونرا) فقط اوچ گون ائولریزده دیری قالاجاقسیز ، بو بیر وعدهدیر که اوندا یالان یوخدور . (۶۵) وقتیکهبیزیم عذاب فرمانیمیز صادراولدی ،صالحی و اونا ایمان گتیرنلریئوز رحمتیمیزدن اوگونون رسوالیغیندان نجات وئردیک . مسلما " سنون پروردگارین قدرتلیو باشاراجاقلیدیر . (۶۶) وظلم ائدن اشخاصی گئجهچاغی گوی صیحهسی (شدتلی سس) گرفتار ائتدی و صبح ائتدیلر ئوز ائولرینده اوحالدا که اوزی قورلی دوشوب همیشهلیک سوٴنموشدیلر . (۶۷) دئیهسن که اوردا اصلا " یوٴخوموشلار ، بیلین که ثمود طایفهسی پروردگاره کفر ائتدیلر و آگاه اولون که اونلار اللـهین رحمتیندن اوزاق اولدولار . (۶۸) و بیزیم مامورلاریمیز ابراهیم پیغمبره (اولاد) بشارتی وئرمک اوچون گلدیلر ، دئدیلر : سلام اولسون سنه ، ابراهیم پیغمبرجواب سلامی وئردی و او قدر وقت کئچمهدیکه اونلارا بیزوو اَتیندن کباب پیشیریب گتیردی . (۶۹) ائیلهکهابراهیم گوٴردی اونلار غذایـا ال وورمادیلار ، ئوزیانینده اونلاردان قورخوب چکیلدی ،اونلاردئدیلر : یا ابراهیم قورخماگینن ، بیز لوط قومین هلاکینه گوٴندَریلمیشیک . (۷۰) و ابراهیم پیغمبرین عیالی (سارا پرده دالیندا) آیاق اوستد دورموشدی ،اونی (بوخبردن) گولمک توتدی ــ بیزاسحاقیو اوندان سونرا (نوهسین) یعقوبی اونا بشارت وئردیک . (۷۱) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

دئدی : وای اولسون منه، آیا امکانی وارمنه که (۹۸ یاشیندا) قاری آروادام و اَریم (۱۲۰ یاشیندا) قوجا کیشیدیر اولاد اولا ؟ بو تعجبلی بیر شیئدیر (۷۲) مَلکلر دئدیلر : آیا اللهین ایشلریندن تعجب ائدیرسن که اللهین رحمتی و برکاتی سیز اهل بیت نبوته مخصوصدر ؟ حقیقتده الله یاخشی صفتلر صاحبی و لایق هرنوع تمجید دیر . (۷۳) اثیله که ابراهیم قورخودان چیخدی و اولاد بشارتی اونا یئتیشدی ، لوط قومنین باره سینده بیزیم ماًمورلاریمیز ایله لفظی جدالی باشلادی . (۷۴) البته ابراهیم پیغمبر چوخ مهربان و چوخ دعا ائدن و الله طرفینه رجوع ائدن ایدی . (۷۵) (خطاب اولوندی) یا ابراهیم بو سوزلردن کئچ که سنون پروردگاریوین عذاب فرمانی او قومین هلاکینه صادر اولوب و اونلارا حتمی عذاب که رد اولان دئیل گلەجک . (۷۶) وقتیکه بیزیم ماًمورلاریمیز لوط پیغمبرین یانینا گلدیلر ، لوط ناراحت اولوب واوره گی داریخدی و دئدی : بوگون مصیبتلی گوندور (۷۷) لوط دئدی : ای جماعت بیر بئله قیزلاروار ، اونلار سیزین اوچون پاک و حلالدیر ، اللهدان قورخون و منی قوناقلاریم یانینده اخجل ائتمه یین . آیا سیزین ایچیزده بیر الله آدمی و عقل صاحبی یوخدور ؟ (۷۸) لوط قومی دئدیلر : سن بیلیرسن که بیزیم سنون قیزلاریندا نظریمیز یوخدور و حتما" بیلیرسن که بیز نه ایستیریک . (۷۹) لوط دئدی : ایکاش (سیزی دفع ائتمگه) قدرتیم اولایدی یا (سیزین الیزدن) بیر محکم یئره پناه آپاراردیم . (۸۰) ملکلر دئدیلر : یالوط بیز سنون پروردگارین طرفیندن ماًمور گلمیشیک ، اونلار سنه ال تاپا بیلمزلر ، سن گئجه چاغی ائیله که هیچکس متوجه اولماسین ئوز اهل بیتوی آروادیندان سوای که قومه یئتیشن مصیبت اونادا یئتیشه جک ، گوٌتور و بو دیاردان چیخ گئت ، عذابین وقتی صبح آچیلاندادیر ، آیا صبح یاخین دئیل ؟ (۸۱) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

وقتی که بیزیم عذاب فرمانیمیز یئتیشدی ،اونلاری آلت‌اوست ائتدی و اونلارین هلاکینده‌البادال‌گوٌیدن یاغان داش یاغدیردیق . (۸۲) او داشلاری که پروردگاریوین یانیندا ، اونلارین هلاکینه آدلانمیشدی .البتموعذاب و هلاکت ظالم جماعتدن اوزاق اولمیاجاق . (۸۳) و مدین اهلینه اونلارین قارداشی شعیب پیغمبری‌گوٌندردیک ، شعیب دئدی : ای جماعت اللها عبادت ائدین که اوندان سوای غیریسی یوخدور ، هیچوقت ئولچودن و ترازودان کسمه‌ین ، من سیزی واقعا " وفورنعمتده و خیرده گوٌرورم و من قورخورام سیزه‌او گونون عذابیندن که بوتون کافرلری احاطه‌ائدندیر . (۸۴) و ــ ای جماعت ،ئولچوده و ترازودا عدل و عدالتی رعایت ائدین وخلقین شیئلرین اسگیک وئرمه‌ین (وباها ساتماین) وسعی ائتمه‌ین کهیئر اوزونده فساد ائدنلردن اولاسیز . (۸۵) اوقدرکه الله ، سیزین اوچون (آل وئرده) باقی قویوب ، سیزین خیر و صلاحه دیر (اوندان بیرپایوزده‌ا وئ ن) اگر سیز ایمان گتیریبسیز و من سیزی (اللهین عذابیندن) ساخلیان دئیلم . (۸۶) دئدیلر : یا شعیب ! آیا سنون نمازین سنه امر ائدیر که بیزی مجبور ائده‌سن او بت‌لری که‌آتا ، باباللاریمیز عبادت ائدیردی ،ترک ائدک ؟ یا ئوزمال و اموالیمیزدا ایسته‌دیگیمیزجه‌عمل ائدیریک ،منع ائده‌سن ؟ (آفرین) سن چوخ مهربان وعقیل‌لی آدمسن . (۸۷) شعیب دئدی : ای جماعت ، آیا توجه ائدیرسیز که منیم پروردگاریم طرفیندن آشکار دلیلیم وار و او منه یاخشی و گوٌزل روزی یئتیریب (ئوزومه‌گوٌره واریمدی) البته او شیئدن که سیزی منع ائدیرم ، نظریم سیزیله مخالفت و دشمن‌لیک دئیل ، فقط منظوروم سیزین ایشلریزی‌تا قدرتیمده وار ، اصلاح ائتمکدیر و منیم توفیقیم تکجه اللهایله دیر من اونا توکل ائتمیشم و اونون درگاهینا پناه آپاریرام . (۸۸) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

و ـ ای جماعت ، سیزین مخالفت لیگیز منیله (مواظب اولون)
سیزه بلا و عذاب یئتیرمه‌سین ، نئجه که نوح قومنا یا هود قومنـــا یا
صالح قومنا یئتیردی و لوط قومنون زمانی سیزدن چوخ اوزاق دئیل
(عبرت آلین) (۸۹) وپروردگاریزدان باغیشلانماق ایستیین وتوبه
ائدیب اونا ساری قئییدین ، مسلما " پروردگـار رحم ائدن و (توبه
ائدنلری) دوست توتاندیر . (۹۰) دئدیلر : یا شعیب : بیـزسنون
سؤزلریوین چوخونی قانا بیلمیریک و سنی ئوز ایچیمیزده چوخ ضعیف
گؤرورک و اگر سنون طایفه‌وین احترامی اولماسایدی ، مسلما " سنی
سنگسار ائدردیک . و سن بیزیم اوچون چوخ عزیز وگرامی دئیل سن .
(۹۱) شعیب دئدی : ای جماعت : آیا منیم طایفه‌مین عزت واحترامی ،
سیزین یانیزدا ، اللـهین احترامیندان چوخدور ؟ و اللهی بکلی
اونودوبسوز ؟ البته منیم پروردگاریمین ، سیزیـن بوتون عمل‌لریزه ،
احاطه‌سی وار و آگاهدیر . (۹۲) و ـ ای جماعت : هرنه سیزین امکانیزدا
وارسا ، عمل ائدین منده (ئوز تکلیفیمه) عمل ائدنم ، بو تئزلیکده
بیله جکسیز که ذلت و رسوالیق عذابی کیمه یئتیشه‌جـک ویالانچی
کیملردیلر پس سیز منتظر اولون و منده سیزیله منتظرم . (۹۳) وقتیکه
بیزیم عذاب فرمانیمیز صادر اولدی . شعیبی و اونا ایمان گتیرنلری
ئوز رحمتیمیزدن نجات وئردیک وظلم ائدن اشخاصی گئجه‌چاغی گوی
صیحه‌سی (شدتلی‌سس) گرفتار ائتدی و صبح ائتدیلر ئوز ائولرینده
او حالداکه اوزی قورلی دوشوب و همیشه‌لیک سؤ نموشدولر ، (۹۴)
(ائیله هلاک اولدولار که) دئیه سن اَبدا " او شهرده یوءخوموشلار ،
بیلین و آگاه اولون که مدین اهلی ، اللـهین رحمتیندن اوزاق اولدولار
نئجه که ثمود قومی اوزاق اولموشدولار . (۹۵) و بیز موسی پیغمبری
ئوز آیاتیمیزله و آشکار معجزه‌لریلـه گؤندردیک . (۹۶) فرعونه طرف
و اونون قومنون بُیوکلرینه طرف ، خلق فرعونون امریندن اطاعت ائتدیلر
و فرعونون امری (خلقی دوزیولا) ارشاد ائدن دئیلدی . (۹۷) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

قیامتده فرعون، ئوز تابعلری نین قباغیندا دوشوب ، جهنم اوتونا ساری گئدر که داخل اولانلار اوچون چوخ پیس منزلگاهدیر. (۹۸) فرعون و تابعلری بو دنیاده، پیس لعنت ئوزلری اوچون قازاندیلار وپیس ذخیره قیامت گونی اوچون گؤندردیلر. (۹۹) (یا پیغمبر) بونلار شهرلرین بعضی خبرلریندندیر که سنه نقل ائله‌دیک، او شهرلردن بعضی‌سی قالیر وبعضی لری آرادان گئدیبلر. (۱۰۰) بیز اونلارا ظلم ائتمه‌دیک، بلکه اونلار ئوزلرینه ظلم روا قیلدیلار، اللهدان سوای چاغیردیقلاری بتلر اونلارا هیچ فایده وئرمه‌دی، وقتیکه پروردگاریوین عذاب فرمانی یئتیشدی، حسرتدن سوای اونلارا بیرزاد آرتیرمادی. (۱۰۱) بئله‌دیر سنون پروردگاریوین توتماقی وقتیکه بیر شهرین اهلینی که ظلم ائدندیلر، گرفتار ائده. البته پروردگاریوین توتماقی چوخ دردآرتیران و شدتلیدیر. (۱۰۲) مسلماً بوندا (کافرلرین هلاک اولماغیندا) نشانه‌لر و عبرت لر وار، او شخص اوچون که آخرت عذابیندان قورخا. اوگون تمام خلقین جمع اولان گونیدیر و بیر گونددور که هرکس ئوز عملی نین جزاسین گؤرر. (۱۰۳) و بیز قیامت گونونی تاخیره سالماریق مگر ئوز تعیین اولموش وقتینده (واقع اولار) (۱۰۴) اوگون واقع اولاندا هیچکس دانیشماغا قادر اولماز، مگر اللهین اذنیله. محشره گلنلر ایکی قسم‌دیلر، بیر عده ظالم وگناهکار و بیرعده اهل سعادت. (۱۰۵) و اما او کسلر که ظالم و اهل شقاوتدیلر، هامیسین یانار اوتا آتاجاقلار، اوحالداکه قیشقیریب و ناله ائلیرلر. (۱۰۶) اونلار همیشه‌لیک او اوتدا قالاندیلار، نه‌قدر که گؤیلر و یئر برقراردیر، مگر سنون پروردگارین ایستیه (که اونلارا نجات وئره) البته پروردگارین هرنه ایستسه عمل ائدر. (۱۰۷) و اما او کسلر که اهل سعادتدیلر، همیشه‌لیک بهشتده اولاجاقلار، نه‌قدر که گؤیلرو یئر برقراردیر، مگر سنون پروردگارین ایستیه (اونلارین حقینده آرتیق نعمت باغیشلیا) که اللهین عطالری قطع اولان و محدود دئیل. (۱۰۸).

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

پس‌سن شک وشبهه سیز ، بیلگینن که اوزادلارا که بـومشرکلر عبادت‌ائدیرلر ، همانلاردیلارکه بوندان‌قاباقجا آتا و باباﻻری‌اونلارا عبادت ائدیردیلر ، و البته بیز اونلارین عذاب سهم‌لریـن کامل‌و بی‌نقص وئره‌جمییک . (۱۰۹) و بیزموسی‌یه‌تورات کتابین گوٌندردیک ولی‌خلق اوندا (او کتابین احکامیندا) اختلاف ائتدیلر و اگرسنون پروردگاریوین‌طرفیندن اولان‌حکم ،سابقده صادر اولمیایدی ،مسلما" اونلارین‌آراسیندااقضاوت وحکم صادر اولوناردی ولی خلق (اللـهین وعدلریندن وپیغمبرلرین رسالتیندن) همیشه شک و تردید مدیلر . (۱۱۰) و البته سنون پروردگارین تمام مخلوقی ئوز عمل‌لری‌نین جزاسینا یئتیره‌جک . مسلما" او ، خلقیـن بوتون عمل‌لرینه کاملا" آگاهدیر . (۱۱۱) استقامت‌ائتگینن؛ نئجه‌که سنه امر اولونور و سنون تابع‌لریندده استقامت ائتسینلر و هیچوقت حقدن تجاوز ائتمه‌سینلر کماللـه‌سیزین‌بوتون‌اعمالیزی گوٌرور . (۱۱۲) و سیز موٌمنلرهیچوقت ظلم ائدن آدم لریله ، دوست اولماین چونکه سیزده اونلارین‌اوتونا یانارسیز و اللـه‌دان سوای سیزین اوچون دوست یوخدور وسونراسیزه کمک‌لیک اولونماز . (۱۱۳) و نمازی گونون (اول و آخر) طرفینده و گئجه‌نین‌قارانلیق‌چاغیند اقیلگینن‌البته یاخشیلیقلار ،پیس‌لیک‌لری آرادان آپارار (و اونلاری محو‌ائدر) بو سوٌز اهل ذکر اوچـون بیر تذکردیر . (۱۱۴) و صبر و استقامت ائتگینن؛ مسلما" اللـه‌یاخشی عمل‌صاحبلرین‌اجرینی هیچوقت ضایع ائتمز . (۱۱۵) پس نه‌اوچون سیزدن قاباق امت‌لرین آراسیندا عقل و ایمان صاحبلری اولمادی‌که خلقی‌یئر اوزونده‌فساددان‌و پیس ایشلردن‌نهی‌ائده؟مگر اونلاردان بیر آز عده که اونلارا نجات وئردیک و او کسلری که ظالـم‌ایدیلر ، دنیا یاشایشی‌نین دالیجا گئتدیلر و اونلار مجرم و گناهکارایدیلر . (۱۱۶) و سنون پروردگارین هیچ شهر و دیارین اهالیسین‌که صالح انسانلار اولالار ، ظلم‌ایله هلاک ائتمز . (۱۱۷) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

واگر سنون پروردگارین ایسته‌سَیدی ، بوتون مخلوقـاتی‌بیر امت (وبیر دینده) قرار وئررردی (اما اوندا باخشی و پیس معلوم اولمازایدی) ولی‌اونلاردائم بیربیریله اختلافدا اولاجاقلار . (۱۱۸) مگر او کسی که سنون پروردگارین اونا رحم ائده وبوندان‌اوتری‌خلق اولونوبلار و سنون پروردگاریوین سوٴزلری بو کلمه‌ایله خاتمه تاپیر که جهنمی تمام جن و انسین کافرلریلـه دولدورا . (۱۱۹) وبیزکلا" کئچن پیغمبرلرین اخبارین سنه نقل ائدیریـک که سنون اوره‌گیوی اونلارایله تثبیت‌وقوت‌لندیریک و بوشرح حالداحق یولی سنه‌آیدین اولا و اهل ایمان اوچون نصیحت و تذکردیر . (۱۲۰) (یاپیغمبر)او کسلره‌که‌ایمان گتیرمه‌یبلر دئگینن : هرنه (معصیت) امکانیزداوارسا ، عمل‌ائدین ،مسلما" بیزده (ئوز تکلیفیمیزه) عمل ائدمیک . (۱۲۱) و سیز منتظر اولون ، بیزده منتظریک . (۱۲۲) و گوٴیلرین و یئرین غیبی‌اللهاآشکاردیر و تمام ایشلر ،اللـهاراجع دیر ، پس اونا‌عبادت ائت و اوناتوکل‌ائله‌و سنون پروردگارین‌بنده‌لرین اعمالینده ن غافل دئیل . (۱۲۳) .

۱۲ـــ یوسف سوره سی	۱۱۱ ـــ آیه
۱۲ـــ بعثت ثیلی	۱۷۶۶ ـــ کلمه

باغیشلیان رحم ائدن تانری آدینا

الر (قرآنین رموزیندن و اسراریندن‌دیر) بونلار آشکار اولان کتابین آیه‌لریدیر . (۱) حقیقتده بیز بو قرآنی عربی لغتینده گوٴندردیک ، اولا که سیز (اونون باره‌سینده) عاقلانه‌ذکر ائده‌سیز . (۲) بیز بو قرآندا وحی‌ایله گوٴزل‌قصه‌لری سنه نقل ائدیریک که‌سن بوندان قباق اونلاردان آگاه دئیلدین . (۳) زمانیکه یوسف آتاسینا دئدی : آتا من یوخودا گوٴردوم که اون بیر اولدوز و گون و آی‌منیم مقابلیمده سجده (تعظیم) ائدیرلر . (۴) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

یعقوب (پیغمبر) دئدی. ای منیم اوغلوم. یوخووی قارداشلاریوا نقل ائتمه‌گینن ، سنه مکر و حسد ائدرلر ، مسلما " شیطان انسان اوچون آشکارا دشمن دیر . (۵) سنون یوخوون تعبیری بود ور که‌پروردگارین سنی نبوته انتخاب ائدر و سنه یوخولارین تعبیرین و تاء ویلین تعلیم وئرر و نعمتین سنون و آل یعقوبون حقینده کماله یئتیرر ، نئجه که بوندان قاباق بابالارین ابراهیم و اسحاقین حقینده ، کماله‌یئتیردی ، البته سنون پروردگارین بیلن و حکمتلیدیر . (۶) حقیقتده یوسفین و اونون قارداشلاری‌نین حکایتینده اهل تحقیق وطلبه‌لر اوچون نشانه‌لر وعبرتلر و حکمتلر واردیر . (۷) اوندا که یوسفین قارداشلاری دئدیلر : بیزیم آتامیز یوسفی و اونون (دوغما) قارداشین بوندان بئله که بیز نئچه نفر (بیوک قارداش) ایک ، بیزیم هامیمیزدان آرتیق ایستیر ، مسلما " آتامیز آشکار اشتباه ائدیر . (۸) یوسفی ئولدوروون : یا اونی اوزاق یئرلره طرد ائدین : تا آتازین اوزی سیزه‌طرف متوجه اولسون ، سونرا (توبه ائدیب و) صالح آدملردن اولون . (۹) یوسفین قارداشلاریندان بیریسی دئدی : سیز یوسفی ئولدورمه‌یین ، اونی کاروان یولی اوسته‌قویی ایچینه‌آتین (که‌کاروان اهلی اونی‌چیخاردیب آپارسین) اگر سیز عمل ائدنسیز . (۱۰) دئدیلر : آتا نه اولوبدور که سن یوسف بارەسینده بیزه آرخایین دئیلسن ؟ بیرصورتده که‌بیز اونون خیر و صلاحین ایستیه‌نیک . (۱۱) صباح‌سحر اونی بیزیله‌چوءله گوءندر تا چمن‌لر اوسته اوءیناسین ، بیز اوندان مواظب اوءلاریق . (۱۲) یعقوب دئدی : من اونسوز داریخارام اگر سیزاونی آپاراسیز ، همیده قورخورام که قورد اونی‌توتوب یئیه و سیزاوندان غافل اولاسیز . (۱۳) دئدیلر : اگر قورد اونی توتوب یئیه ، بیرصورتده‌که‌بیز نئچه نفر اونون یانیندا واریق ، اوندا واقعا " گرک بیز چوخ ضعیف و زیانکارلاردان اوءلاق . (۱۴) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

وقتیکه یوسفی ئوزلریله چوٌله آپاردیلار ، ییغیشدیلار تا اونی قویویا آتسینلار (یوسفی طناب ایله قویویا سالدیلار) بیز اونا وحی ائتدیک (قورخما وغمگین اولما گینن)البته بیر گون سن قارداشلاریوی بو پیس عمل لریندن آگاه ائده جکسن ، اونلار سنون مقامیــوی درک ائتمیرلر . (۱۵) و آخشام چاغی قارداشلار آغلار حالدا آتالاری یانینا گلدیلر . (۱۶) دئدیلر : ای آتا دوزی بودور که بیز چوٌلده یوسفی ئوز وسائلیمیزین یانیندا قویوب وبیر بیریله (قاچماقدا) یاغلاشیردیق . اونی قورد توتوب یئمیشدی ، سن بیزیم سوٌزومیزه اینانان دئییل سن ، نه قدر بیز دوز دانیشان اوٌلاق . (۱۷) و یوسفین یالاندان قانلی کوٌینگین گتیردیلر ، یعقوب دئدی : (بو سوٌزلرین اصلی یوخدور) بلکه سیزین نفسیز بو امری سیزه جلوه وئریب ، من بو مصیبتده گوٌزل صبر ائده رم و اللـه دان کمک لیک ایستیرم بو سوٌزلری که سیز توصیف ائدیرسیز . (۱۸) بیر کاروان اورا گلدی ، و سو مسئولین گوٌندردیلر ، او ، سطلیین قویویا سالّادی (بیردن گوٌردی قویــودان بیر اوغلان چیخدی)دئدی : مژده وئرین بو بیر اوغلان دیر ، اونی ساتماق اوچون گیزلین ساخلادیلار و اللـه خلقین ائتدیگی عمل لره عالم دیر . (۱۹) و یوسفی آز قیمته نئچه عدد آغ پولا ساتدیــلار و او آز مبلغه قانع اولدولار . (۲۰) و یوسفی مصرده ساتین آلان کیشی (عزیز مصر ئوز آروادی زلیخایا) دئدی : اونون مقامین محترم ساخلا ؛ امید وار که بیزه نفع یئتیره یا اونی ئوزوموزه اوغول ائده ک ، بئله جیکــده بیز یوسفه یئر اوزونده امکانات و قدرت وئردیک تا اونا یوخی تعبیری و احادیث تأویلی تعلیم وئره ک و اللـه تعالی ئوز ایشینه مسلط و غالب دیر ولی خلقین چوخی بو حقیقتی بیلمیرلر . (۲۱) وقتیکه یوسف رشد حدینه یئتیشدی ، اونا حاکم لیک و علم مقامی عطا ائتدیک ها بئله بیز یاخشی عمل صاحبلرینه جزای خیر وئره ریک . (۲۲) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

او آرواد که یوسف اونون ائوینده ایدی ، یوسفه اظهار تمایل ائتدی و قاپیلاری باغلاییب ، یوسفه دئدی : من سنون اختیاریندایام ، یوسف دئدی : پناه آپاریرام اللها (بو قبیح ایشدن) پروردگاریم منه گؤزل مرتبه و یاخشی مقام باغیشلاییب . مسلما " اللهظلم ائدنلره (و خیانتکارلارا) نجات وئرمز . (۲۳) او آرواد یوسفه قصد ائتدی و یوسف اونا قصد ائدردی اگر پروردگارین دلیل و برهانین گؤرمه سئیدی . بئلهجیک میز اونی پیس عملدن و فحشادن منصرف ائتدیک ، مسلما " او بیزیم مخلص بندهلریمیزدندیر . (۲۴) اونلار اوحالدا قاپیه قباغینا یتیشدیلر (زلیخا اَل آتدی یوسفین کؤینَگینه) یوسفین کؤینَگی دال طرفدن پارهاولدی و قاپی قباغیندا (زلیخانین) اَرینه راست گلدیلر ، آرواد اَرینه دئدی : آیا او کسین جزاسی که سنون ناموسوندا پیس نظری اولا زندان یا شکنجه دئیل ؟ (۲۵) یوسف دئدی : بو آرواد ئوزوندن اوتری منهقصد مراوده ائتدی (ومن اونون الیندن قاچیردیم) او آرواد اهلیندن بیرنفر شاهد ، شهادت وئردی که اگر یوسفین کؤینَگی قاباق طرفدن پاره اولسا ، آرواد دوغری دئییر و یوسف یالان دئییر (۲۶) و اگر یوسفین کؤینگی دال طرفدن پاره اولسا ، آرواد یالانچیدیر و یوسف دوز دئییر . (۲۷) وقتیکه آروادین اَری گؤردی که یوسفین کؤینَگی دال طرفدن پاره اولوب ، دئدی : مسلما " بونلار سیز آروادلارین مکریندندیر و آروادلارین مکر و حیلهسی چوخ بُیوک و یامان اولار . (۲۸) یوسف ، سن بو موضوعدان صرفنظر ائت : و آرواد سنده ئوز گناهیندان توبه ائتگینن : مسلما " سن خطا ائدنلردنسن . (۲۹) شهرده آروادلار دئدیلر : عزیز مصرین آروادی ئوز غلامی ایله عشقبازلیق ائدیرو اونی ئوز طرفینه چاغیریر و غلامین محبتی اونون اورهگینده دُرک یئر ائدیب ، بیز اونی کاملا " ضلالتده گؤرورک . (۳۰)

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

وقتیکه زلیخا آروادلارین شماتتین ائشیتدی ،آدم گؤندریب اونلاری دعوت ائتدی و اونلار اوچون مجلس ترتیب وئردی ومتّکالر آماده ائله‌دی و هره‌سنین الینه‌بر میوه‌پیچاغی وئریب ، یوسفه‌دئدی : گل ایچری ، وقتی آروادلار یوسفی گؤردیلر ، اونون گؤزللیگینه مبهوت قالیب دئدیلر : اللهاکبر اوحالدا اللرین کسدیلر و دئدیلر : حاشالله ،بو گؤزللیکده بشر اولماز ،بو بیرگؤزل و عزیز مَلَکدیر . (۳۱)زلیخادئدی : بو همان اوغلاندیرکه‌سیز منی اوناخاطر شماتت ائدیرسیز ، بلی من اوندان خواهش ائتدیم ولی او ،ئوزون ساخلادی و اگر منیم سؤزومه عمل ائتمیه ،مسلما" زندانا گئده‌جک و ذلیل اولاجاق . (۳۲) یوسف دئدی : پروردگارا ،زندان منه بو آروادلارین ایسته‌دیگلریندن یاخشیدیر ، اگر سن اونلارین شرین منیم باشیمدان سؤومه‌سان ، امکانی وار که من اونلارا تمایل تاپیب و اهل جهالت و سقاوت اولام . (۳۳) پروردگاری اونون دعاسین مستجاب ائتدی و آروادلارین حیله‌سین اوندان سؤووشدوردی . البته الله‌ائشیدن و بیلندر . (۳۴) سونرا بونداندئله که‌یوسفین دوزلوک دلیلین گوردولر ، بئله صلاح بیلدیلر که نئچه‌مدت اونی زندانا سالالار . (۳۵) و ایکی نعرجوان یوسف ایله‌زندانا داخل اولدولار ، اونلاردان بیری دئدی : من (گئجه) یوخودا گؤردوم که :اوزوم سویین توتورام (چاخیر سیخیرام) و او بیریسی دئدی : من یوخودا گؤردوم که : باشیم اوسته چوره‌ک دولاندیریرام و قوشلار اوندان یه‌ییرلر ، یوسف ، سن بیزی بو یوخولارین تعبیریندن آگاه ائتگینن ،البته بیز سنی یاخشی عمل صاحبی وعاقل آدم گؤروروک . (۳۶) یوسف اونلارا دئدی : که غذازی گتیرمه‌میشدن قاباق سیزی یوخولاریزین تعبیریندن آگاه ائده‌رم البته بو علمی منه منیم پروردگاریم تعلیم ائدیبدی چونکه من او جماعتین مذهبین که اللها ایمان گتیرمه‌ییلر وآخرته‌اینانماییلار ،ترک ائتمیشم . (۳۷) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

من ،آتا و بابالاریم ابراهیم واسحاق ویعقوبون دینیندن تبعیت ائدیرم . بیز مجاز دئیلیک که بیرزادی اللها شریک قرار وئرک ، بو موهبت اللهین فضل و رحمتیندن دیر بیزه و بوتون مخلوقا ولی خلقین چوخی شکر ائدن دئیل لر . (۳۸) ای منیم دوستاق یولداشلاریم ،آیا جوربجور ارباب یاخشیدیر یا تک بیرقدرتلی قاهر الله ؟ (۳۹) اوزادی که سیز اللهدان سوای عبادت ائدیرسیز ، بیر تعداد آدلاردیلار که سیز و سیزین آتا بابالاریز اونلارا قویوبدولار و الله اونلارین اثباتنا هیچ دلیل و برهان گوندرمه‌ییب ، حکم و فرمان تکجه اللهین کیدیر که امر ائدیب اوندان سوای هیچ زادا و هیچ کسه عبادت ائتمه‌یین ، بودور محکم دین ولی خلقین چوخی بو حقیقتدن آگاه دئیل لـــر و بیلمیرلر . (۴۰) واما ای منیم محبس دوستلاریم (سیزین یوخوزون تعبیری بودور)سیزین بیریز (محبسدن آزاد اولوب و قباقکی کیمین) اربابینا مشروب وئره‌جک ولی اوبیریسی دار آغاجینا چکیلیب و قوشلار اونون مغزیندن یئیه‌جکلر ، او امره راجع کـه سوء روشوردوز ، اللهین قضاسی بئله حکم اولونوب . (۴۱) یوسف او کســه که گمان ائدیردی آزاد اولاجاق دئدی :اربابین یانیندا مندن وساطت ائتگینن و شیطان ، اللهین ذکرین اونون یادیندان چیخارتدی و بونا گوره نئچه ئیل زندانداقالدی . (۴۲)مصرین پادشاهی دئدی : من یوخودا گوردوم که یئددی کوک ئوکوزی ،یئددی آریق ئوکوز یئدیلر و یئددی گوی سنبلی یئددی قوروموش سنبل احاطه ائدیب ، ای (یوخی تعبیر ائدنلرین)بیوکلری منی بویوخودان آگاه ائدین اگرسیز واقعاً یوخی تعبیر ائدنسیز . (۴۳) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

اونلاردئدیلر. بویوخی پریشان یوخیدور و بیز پریشان یوخونون
تعبیرین بیلمیریک. (۴۴) (بوحالدا) یوسفین زنداندوستی نئچه
ئیلدن سونرا یوسفی یادینا سالیب دئدی: من سیزی بو یوخونون
تعبیریندن آگاه ائدەرم، منی یوسفین یانینا گؤندرین. (۴۵) (دئدی:)
یوسف، ای منیم صدیق دوستوم، بیزی بو یوخونون تعبیریندن که
یئددی کوک ئوکوزی یئددی آریق ئوکوز یئدیلر و یئددی گوی سنبل
و یئددی قورووموش سنبل بارەسینده آگاه ائتگینن تاخلقین یانینا
قئییدیب و بو یوخونون تعبیرین و سنون مقامیوی بیلسینلر. (۴۶)
یوسف دئدی: گرک یئددی ئیل دالبادال بوغدا اکینی اکەسیز و هر
بیچینده بیر آز قسمتین که خلقین آزوقەسی اوچون کفایت ائدە،
گؤتوروب، قالانین سنبللریلە ذخیرە ائدەسیز. (۴۷) یئددی ئیلدن
سونرا داها یئددی ئیل قحطلیک اولاجاق اوندا ذخیرە ائتدیگیز
آزوقەلری خلقین مصرفینه یئتیرەسیز و بیر آز قسمتین اکین اوچون
ساخلیاسیز. (۴۸) بو ئیللردن سونرا بیر ئیل گلر که اوندا وفورنعمت
اولار و میوەلری ازیب سویون ایچرلر. (۴۹) شاه دئدی: اونی منیم
یانیما گتیرین، وقتیکه مامور یوسفین یانینا گلدی، یوسف دئدی: قئییت
اربابین یانینا و اوندان خبر آل، نەاولدی که آروادلار، اَللرین
کسدیلر، مسلما " الله اونلارین مکرلریندن (ومنیم بی‌گناهلیقیمدان)
آگاهدیر. (۵۰) شاه (آروادلاری احضار ائدیب) دئدی: وقتیکەسیز
یوسفی ئوز طرفیره دعوت ائتدیز، یوسف سیزەنەدئدی؟ حقیقتی بیان
ائدین، آروادلار دئدیلر، حاشالله، بیز یوسفدن هئچ پیس‌لیک
گؤرمەدیک، عزیز مصرین آروادی (زلیخا) دئدی: ایندی حق آشکار
اولدی، (اعتراف ائدیرم که) من اونی ئوز طرفیمه دعوت ائدیردیم.
حقا کماو دوغری دانیشانلاردانديز. (۵۱) دئدی: بونلاری دئمکده
منظوروم بوایدی که عزیز مصر بیلسین که من خلوتده اونا خیانت
ائتمەمیشم و بیلسین که الله تعالی خیانت ائدنلری هدایت ائلمز.
. (۵۲)

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

من ئوزومی تبرئه ائتمیرم ، نفس اماره انسانی چوخ پیس ییوللارا مجبور ائدر ، مگر پروردگاری اونا رحم ائده . البته پروردگاریم چوخ باغیشلیان و رحم ائدندیر . (۵۳) شاه دئدی : یوسفی منیم یانیما گتیرین تامن اونی مخصوص نماینده لریمدن ائدیم ، وقتیکه اونیله دانیشدی ، دئدی : سن بوگوندن بیزیم یانیمیزدا قدر ومنزلت صاحبی و امین سن . (۵۴) یوسف دئدی : من مالیه ایشلرینه واردم ، منی مملکتین مالی قسمتینده و ذخایرینده صاحب اختیار ائتگینن . (۵۵) بئله جیکده بیز یئر اوزونده یوسفه قدرت و امکانات وئردیک که هریئرده ایستیه سکونت اختیار ائتسین ، بیز هرکسی ایستیه‌ک ئوز رحمتیمیزه مخصوص ائده‌ریک و یاخشی عمل صاحبلرین اجرینی ضایع ائتمریک . (۵۶) حالبو که آخرت اَجری او کسلرا وچون کایمان گتیریبلر و اهل تقوی دیلر چوخ گوزل و یاخشیدیر . (۵۷) (قحطی ئیلینده) یوسفین قارداشلاری مصره ،یوسفین یانینا گلدیلر ،یوسف اونلاری تانیدی ولی اونلار یوسفی تانیمادیلار . (۵۸) وقتیکه یوسف اونلارین آزوقه یوکلرین باغلاتدیردی ، اونلارا دئدی : که گلن سفرده اوگر قارداشیزی ئوزوزله گتیرین ، گوروسیز که من هرکسین سهمین تمام و کمال وئریرم و اونلاردان یاخشی پذیرالیق ائدیرم . (۵۹) و اگر او قارداشیزی گتیرمه‌سز ،منیم یانیمدا آزوقه سهمیز یوخدی ، داها بورا گلمه‌ین . (۶۰) قارداشلار دئدیلر : بیز سعی ائده‌ریک کئه آتاسین راضی ائدک و سئون امریوی یئرینه یئتیرک . (۶۱) یوسف ئوز کارگرلرینه دئدی : اونلارین متاع لرینی یوکلری‌نین آراسینا قویسونلار تا وقتیکه ائولرینده قئییندیلر ، ئوز متاع لرین گوروب تانیسینلار ، شاید منیم یانیما گئنده گلسینلر . (۶۲) وقتیکه آتالاری‌نین یانینا گلدیلر ، دئدیلر : آتا (اگر بیز قارداشیمیزی ئوزوموزله آپارمیاق) داها بیزه سهمیه وئرمیه‌جکلر . پس قارداشیمیزی بیزیله گوندرگینن ، تا سهمیه‌میزی کامل آلاق البته بیز اوندان کاملا " محافظت ائده‌ریک . (۶۳) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

یعقوب دئدی . آیا اونون بارەسینده سیزه آرخایین اولوم نئجەکه بوندان قاباق قارداشی بارەسینده آرخایین اولدوم ؟ الله ئوزی چوخ یاخشی حفاظت ائدن و مهربانلارین مهربان راقیدیر . (۶۴) وزمانیکه یوکلرین آچدیلار (وئردیکی) متاع لرینی اونلارین ایچینده تاپدیلار که ئوزلرینه قئیتَریبلر ، دئدیلر : آتا ، داها بوندان آرتیق نه ایستریک بو متاع لریله ئوزاهل وعیالیمیزه آزوقه تهیه ائدیب و قارداشیمیزدان محافظت ائدەریک و بیرده ویوکی دەسه میمیزه آرتیراریق وبو سهمیه نی آلماق چوخ آساندیر (چونکه عزیز مصر ئوزی قول وئریب) (۶۵) (حضرت یعقوب) دئدی : من اونی سیزیله گؤندرمرم مگر سیزدن اللهین آدینا محکم تعهد آلام که اونی (ساغ و سلامت) منه قئیتره سیز ، مگر محاصره یه دوشوب هلاک اولاسیز ، وقتیکه قارداشلار آند ایچدیلر ، یعقوب دئدی : الله بیزیم دانیشدیغیمیز سؤزلره وکیل و شاهددیر ، (۶۶) یعقوب دئدی : اوغلانلاریم (وقتیکه مصرین شهرینه یئتیشدیز) هامیز بیر دروازەدن داخل اولماین بلکه نئچه دروازەدن داخل اولون (اللها توکل ائدین و بیلین که) هئچ زاد سیزی اللهین کمک لیگیندن بی احتیاج ائتمز ، حکم فقط اللهین حکمیدیر ، من اونا توکل ائتمیشم و توکل ائدنلر گرکدیر نکجه اونا توکل ائدەلر . (۶۷) وقتیکه آتالاری نین اَمریله شهره داخل اولدولار ، هئچ زاد اونلاری اللهین کمک لیگیندن بی احتیاج ائتمەدی مگر اوزادی که یعقوبون اورەگینده ایدی که اونلاری قضا و قدردن حفظ ائدەو یعقوب چوخ بیلیجی ایدی چونکه بیز اونا ئوز یانیمیزدان علم ئورگتمیشدیک ولی خلقین چوخی بوحقیقتدن آگاه دئیل دیلر . (۶۸) و اما وقتیکه یوسفین یانینا گلدیلر ، یوسف قارداشین (ایستَر حالدا) دعوت ائتدی و ئوز یانیندا اونا یئر وئردی و دئدی که من سنون قارداشین یوسفم و قارداشلارین عمل لری بارەسینده چوخ نگران اولماگینن . (۶۹) . ،

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

وقتیکه قافلانین یوکلرین آماده ائدیردیلر ، قیزیل جامی قارداسی (بنیامین) نین یوکی ایچینده قویدی ، سونرا جارچی جار چکدی که ای اهل قافله ، سیزاوغروسوز . (۷۰) اهل قافله اوزلرین اونلارا ساری دوندریب دئدیلر : نمه ایتیریبسیز ؟ (۷۱) دئدیلر : شاهین قیزیل جامین ایتیرمیشیک ، هرکیم اونی تاپیب گتیره بیر دَوه یوکی (بوغدا) اونا انعام وئرهجهییک و من (تدارکات رئیسی) اونا ضامنم . (۷۲) اهل قافله دئدیلر : اللها آند اولسون (بیزیم خبریمیز یوخدور) سیز یاخشی بیلیرسیز که بیز گلممیشیک یئرا وزونده فساد سالاق و بیز اوغری دئیلیک . (۷۳) دئدیلر : اوغروسون جزاسی (سیزین دینیزده) نه دیر ؟) اگر سیزیالانچی اولاسیز (۷۴) دئدیلر : اینگین مال هرکسین یوکونده تاپیلسا یوک صاحبی ، مال صاحبی نین نوکری اولماق ، اونون جزاسیدیر . بیز (بنی اسرائیل) اوغریلاری و ظالملاری بوجور مجازات ائدریک . (۷۵) (یوسفین ماموری) قارداشلارین یوکلرین آختارماغا باشلادی ، سونرا بنیامینون یوکون آختاردی و قیزیل جامی اونون یوکوندن چیخارتدی . بو قرار یله بیز یوسفه تدبیر ائتدیک چونکه شاهین قانونوندا قادر دئیلدی قارداشین ساخلاتدیرسین . و هرعلم و دانش صاحبیندن مافوق عالم واردیر . (۷۶) قارداشلار دئدیلر : اگر بنیامین اوغورلوق ائتسه (اوندان بعید دئیل چونکه) قارداشی یوسفده سوندان قاباق اوغورلوق ائتمیشدی ، یوسف بو سوزلری ائشیدیب قلبینده ساخلادی و اونلارا آشکار ائتمهدی (ئوز ئوزونه) دئدی : سیز چوخ پیس آدمسیز و اللها یاخشی بیلیر بو سوزلری که تعریف ائدیرسیز (۷۷) قارداشلار دئدیلر : ای عزیز مصر ، اونون آتاسی بیر قوجا کیشیدیر . بیزدن بیریمیزی اونون یئرینده ساخلا البته بیزسنی چوخ احسان ائدن و یاخشی عمل صاحبی گوروروک . (۷۸) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

یوسف دئدی : اللـهاپنا ما پاریرام اوکسدن سوای که متاعیمیزی اونون یانیندا تاپمیشیق ، آیری‌سین ساخلیاق . اوندا ظالم‌لردن اولاریق . (۷۹) ائیله‌که‌قارداشلار اوندان مأیوس و نااُمیداولدولار ، خلوت دانیشماق اوچون (خلقدن) کناره چیخدیلار ، اونلارین بُیوک قارداشلاری‌دئدی : آیابیلمیرسیز که آتازسیزدن‌اللـهین آدینامحکم تعهدآلیب و بوندان‌قاباق‌یوسف باره‌سینده مقصرایدیز؟من‌بویئردن گئتمرَم تا آتام منه اجازه وئره ، یا الله منیم‌حقیمده‌حکم ائده (دعوا ائدیب‌قارداشیمی‌آلام‌یا ئولم) والله حکم ائدنلرین یاخشی‌سیدیر . (۸۰) سیز قاییدین آتاز یانینا و دئیون آتا : سؤزون دوزی بودور که سنون اوغلون اوغورلوق ائتدی و بیز فقط گؤردوگیمیزه شاهدیق و علم غیبدن آگاه دئیلیک (نه‌بیلیردیک بوجور اولاجاق) (۸۱) و (اگراینانماسا ،دئیون‌که) اوشهردن گلنلردن وقافله اهلینـدن‌که بیز اوندا وارایدیق ، سؤروشگینـن تابیله‌سن کـه بیـز دوغری دانیشانلاردانیق . (۸۲)یعقوب دئدی : (بوسؤزلرین‌اصلی‌یوخدور) بلکه سیزین‌نفسیزبوامری‌سیزه‌حلوه‌وئریب ،من بو مصیبتده یاخشیجا صبر ائده‌رم ، امیدیم وار که الله اونلارین هامیسین (اوچ اوغلومی) منه یئتیرسین البته او بیلن و حکمتلیدیر . (۸۳) و اوزون‌اونلاردان دؤندردی ودئدی : افسوس اولسون‌یوسفه ،اوقدرآغلادی‌که غصه‌دن گؤزلرینه آغ‌گلدی‌واو دردین‌او دوردی (اوره‌گینه‌سالیب و هئچکسه شکایت ائتمیردی) (۸۴) دئدیلر : اللـها آند اولسون ، سنکه بوقدر یوسف ــ یوسف‌دئییرسن ،آخردامریض‌اولارسان یاکه ئوزووی هلاکته سالارسان (بسدیر بوقدر داد و فغان ائتمه‌گینن) (۸۵)یعقوب دئدی : من غم و غصه‌می اللـها شکایت ائدیرم و اللـهدان بیر زادلاربیلیرم که سیز بیلمیرسیز . (۸۶) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

ای منیم اولادیم : گئدیین یوسفدن وقارداشیندان خبر توتون واللهین رحمتیندن هئچوقت نا امید اولماین که هئچکس اللهین رحمتیندن نا امید اولماز مگر کافر جماعتی . (۸۷) وقتیکه قارداشلار (مصرده یوسفین یانینا) داخل اولدولار دئدیلر : ای عزیز مصر ، بیزه واهل وعیالیمیزه آجلیق ضرری یئتیشیب و آز جامتا عیله (یون وقوروت) گلمیشیک . بیزیم سهمیمیزی آرتیق وئرگینن وبیزه صدقه ایله کمک ائتگینن . البته الله صدقه وئرنلره یاخشی جزا وئرر . (۸۸) یوسف دئدی : آیا بیلیرسیز که سیز جهالت اوزیله یوسفه و قارداشینا نهلر ائلهدیز؟ (۸۹) دئدیلر : آیا سن همان یوسف سن ؟دئدی : بلی من یوسفم و بودا منیم قارداشیمدیر . حقیقتا الله بیزه منت قویدی (که بیربیریمیزی تاپدیق) البتههرکس اللهدان قورخا و مصیبته صبر ائده ، مسلما" اللهیاخشی عمل صاحبلرین اجرینی ضایع ائتمز . (۹۰) قارداشلار دئدیلر : اللها آند اولسون که الله سنی بیزه تفضیل وئریب مسلما" بیز مقصر و خطاکاریق . (۹۱) یوسف دئدی : بوگون سیزین اوچون هیچ مذمت یئری یوخدور (من عفو ائتدیم) الله سیزی باغیشلار و او ارحم الراحمیندیر . (۹۲) ایندی منیم کؤینکیمی ئوروزله آپارین و اوبی آتامین اوزونه سالین ، تا گؤزلری ایشیقلانسین ، سونرا اوبی وجمیع اهل و عیالیزی ئوروزله بورایا گتیرین . (۹۳) وقتیکه کاروان مصردن یولا دوشدی ، اونلارین آتاسی یعقوب دئدی : یوسفین ایی سی گلیر اگرمنی دانلامیاسیز . (۹۴) دئدیلر : اللها آند اولسون ، سن همان قدیمکی پریشان فکر و خیالدا وارسان . (۹۵) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

ائیلەکه بشارت وئرن گلدی و یوسفین کوٚینگینی آتاسی یعقوبون اوزونه سالدی و گوٚزلری ایشیقلاندی ، دئدی : آیا سیزه دئمەدیم که من اللهین لطفوندن بیر شیئلر بیلیرم که سیــز بیلمیرسیز؟ (۹۶) قارداشلاردئدیلر : آتا بیزیم گناهیمیزدن صرفنظرائله و اللەدان بیزه باغیشلانماق ایستەگینن البته بیز مقصر و خطاکاریق . (۹۷) یعقوب دئدی : پروردگاریمدن سیزین اوچون باغیشلانماق ایستیەجگم البته او باغیشلیان و رحم ائدەندیر . (۹۸) ائیلەکه اونلار (مصر مملکتین مرزینده) یوسفین یانینا یئتیشدیلر ، یوسف اونلاری باغرینا باسیب دئدی : بویورون مصره داخل اولون کهان شاء الله (بوندان سونرا) امن و اَماندا اولاجاقسیز . (۹۹) یوسف ، آتا و آناسین تخــت اوستونده اگلشدیردی و قارداشلار یوسفین عظمتینه احترام و تعظیم ائتدیلر ، یوسف دئدی : ای آتا ! بودور منیم یوخومون تعبیری که بوندان قباق گوٚرموشدوم و پروردگاریم اونی حقیقته یئتیردی و منیم حقیمده احسان ائتدی که منی زنداندان چیخارتدی (و منی بومقامه یئتیردی) و سیزی اوراق بیابانلاردان بورا گتیردی اوندان سونرا که شیطان منیله قارداشلاریم آراسیندا آیریلیق سالمیشدی البته پروردگاریمین لطف و مرحمتی هرکسه کمشیّتی علاقه تاپسا شامل اولار ، مسلما اوبیلن و حکمتلیدیر . (۱۰۰) یوسف (شکر ائتمک اوچون اوزون توتوب اللها ساری دئدی) پروردگارا ، البته سن منه نبوّت و حکومت باغیشلادیبسان و منه یوخی تعبیری تعلیم وئریبسن ، ای گوٚیلری و یئری یوخدان خلق ائدَن الله ، دنیا و آخرتده کمگیم و ولی نعمتیم سنسن ، منی مسلمان حالدا وفات باغیشلا و منی صالح انسانلارا ملحق ائتگینن . (۱۰۱) (یا پیغمبر) بو حکایت غیب خبرلریندیر که سنه وحی ائدیریک و سن اونلارین یانیندا حاضر دئیلدین اوزمانی کــه ئوز ایشلریندە جمع اولدولار (تصمیم توتدولار) و اونلار مکر ائدیردیلر . (۱۰۲) و ئبیل که) خلقین چوخی ایمان گتیرمیەجکلر هرقدر که سن اونلارین ایمان گتیرمکلرینه حریص و راغب اوْلاسان . (۱۰۳) .

Dicital Kitab Evi dicitalkitabevi.sitemynet.com

(یا پیغمبر) سن اونلاردان (رسالت اوچون) اجرومزد ایستمیرسن
و قرآن اهل عالم اوچون فقط نصیحت و تذکردیر. (۱۰۴) و نه قدر
نشانه‌لر و علامتلر اللهین قدرتیندن گؤیلرده و یئرده اونلارین
(گؤزلری) قاباغیندان رّد اولور و اونلار اوز دؤندریرلر (و اونلارین
بارەسینده فکر وتحقیق ائتمیرلر) (۱۰۵) وخلقین چوخی اللها ایمان
گتیرمزلر مگر کە اونلار مشرک اولالار. (۱۰۶) آیا اونلار آرخایین دیلار
کە اللهین عذابی اونلاری احاطه ائده؟ ویا ئولوم ساعتی (یا قیامت
زمانی) اونلارا بیردن گلیب یئتیشه؟ اوحالدا کە اونلار بیلمیەلر. (و
اوندان غافل اولالار) (۱۰۷) دئگینن: منیم و تابعلریمین یولی بودور
کە خلقی بوتون بصیرت ایله اللها ساری دعوت ائدەم والله تعالی پاک
و منزّه‌دیر ومن اللها شریک قرار وئرنلردن دئیلم. (۱۰۸) و بیزسندن
قاباق هئچ کسی رسالته گؤندرممیشیک مگر اونلاردا سنون کیمی شهر
اهلی کیشی ایدیلر کە اونلارا وحی ائدیردیک، آیا بو جماعت یئر
اوروندە دولانوب گزمیرلر تا گؤرەلر کە اونلاردان قاباق قوملارین آخر
و عاقبتی نئجه اولدی؟ البته آخرت ائوی اوکسلر اوچون کە اللهدان
قورخان وپرهیزکاردیلار چوخ یاخشی و گؤزلدیر آیا عاقلانه فکر
ائتمیرسیز؟ (۱۰۹) تا اوزمانه کیمی کە پیغمبرلر (خلقین ایمان
گتیرمگیندن) مأیوس و ناامید اولدولار و احساس ائتدیلر کە تکذیب
واقع اولوبلار، اوحالدا بیزیم کمک لیگیمیز یئتیشدی و هرکسی کە
ایستیردیک نجات وئردیک و بیزیم عذابیمیز و انتقامیمیز مجرم و
گناهکار جماعتدن رّد اولا بیلمز. (۱۱۰) البته اونلارین (پیغمبرلرین
وحضرت یوسفین) حکایتلریندە اهل بصیرت اوچون چوخلی عبرتلر
وار و اونلار یالان حدیثلر دئیللر وقرآن و اوندان قاباق اولان گؤی
کتابلارینی تصدیق ائدیر و هرزادی (توزیئرینده) مفصلاً بیان ائدیب
و هدایته دلالت ائدن و رحمته باعث اولاندیر او جماعت اوچون کە
اهل ایماندیلار. (۱۱۱).